

Ειδική έκθεση

Αποτελεσματικότητα της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ: +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx

Ιστότοπος: eca.europa.eu

Twitter: @EJAuditors

Περισσότερες πληροφορίες για την Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχονται από το διαδίκτυο (<http://europa.eu>).

Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, 2016

Print	ISBN 978-92-872-6291-2	ISSN 1831-0826	doi:10.2865/184266	QJ-AB-16-030-EL-C
PDF	ISBN 978-92-872-6266-0	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/329980	QJ-AB-16-030-EL-N
EPUB	ISBN 978-92-872-6282-0	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/506455	QJ-AB-16-030-EL-E

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2016

Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

Printed in Luxembourg

Ειδική έκθεση

Αποτελεσματικότητα της στήριξης που παρέχει η ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα

(υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4,
δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ)

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων επιδόσεων και των ελέγχων συμμόρφωσης που αυτό διενεργεί επί συγκεκριμένων τομέων του προϋπολογισμού της ΕΕ ή επί συγκεκριμένων διαχειριστικών θεμάτων. Το ΕΕΣ επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου ΙΙΙ, του οποίου προεδρεύει ο Karel Pinxten, Μέλος του Συνεδρίου, και το οποίο ειδικεύεται στις εξωτερικές δράσεις, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Bettina Jakobsen, συνεπικουρούμενη από την Katja Mattfolk, προϊστάμενη του ιδιαίτερου γραφείου της, τον Kim Storgur, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, τον Alejandro Ballester-Gallardo, ανώτερο διοικητικό στέλεχος, και τον Werner Vlasselaer, υπεύθυνο έργου. Το κλιμάκιο ελέγχου απαρτιζόταν από τους Thomas Arntz, Aurelia Petliza και Ainhoa Pérez-Infante.

Από αριστερά: A. Pérez-Infante, W. Vlasselaer, B. Jakobsen, T. Arntz, A. Petliza.

Σημεία

Συντομογραφίες και ακρωνύμια

I-VIII Σύνοψη

1-9 Εισαγωγή

1-4 **Η Ονδούρα αντιμετωπίζει σημαντικές αναπτυξιακές προκλήσεις**

5-9 **Η Ονδούρα είναι η χώρα της Κεντρικής Αμερικής που λαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ**

10-11 **Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου**

12-62 Παρατηρήσεις

12-20 **Η προσέγγιση της ΕΕ ήταν κατά κανόνα εύστοχη και αρκούντως συντονισμένη αλλά όχι επαρκώς στοχευμένη**

13-16 Μολονότι οι στρατηγικές της ΕΕ κάλυπταν σημαντικές ανάγκες, η χρηματοδότηση κατανεμήθηκε σε υπερβολικά πολλούς τομείς

17-20 Παρ' όλη την επάρκεια της δομής συντονισμού των χορηγών βοήθειας, η κατανομή των διαφόρων καθηκόντων δεν είναι ακόμη αποτελεσματική

21-31 **Μολονότι η δημοσιονομική στήριξη παρεχόταν ως επί το πλείστον υπέρ συναφών εθνικών πολιτικών, η διαχείριση της Επιτροπής παρουσίαζε ορισμένες αδυναμίες**

22-23 Κατά κανόνα, η δημοσιονομική στήριξη παρεχόταν υπέρ συναφών και αξιόπιστων εθνικών στρατηγικών

24-30 Η Επιτροπή κατόρθωσε να περιορίσει ως έναν βαθμό τους σημαντικούς κινδύνους που συνδέονταν με την παροχή δημοσιονομικής στήριξης

31 Η αντιπροσωπεία της ΕΕ δεν διέθετε την εμπειρογνώσια που απαιτείτο για τη διαχείριση των πράξεων δημοσιονομικής στήριξης επί τόπου

32-38 **Μολονότι οι δράσεις της ΕΕ παρήγαγαν συνήθως τις αναμενόμενες εκροές, οι αδυναμίες των εργαλείων παρακολούθησης δυσχέραιναν την αξιολόγηση των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων**

33-35 Οι αναμενόμενες εκροές επιτεύχθηκαν κατά κανόνα, αν και με ορισμένες καθυστερήσεις κυρίως εξαιτίας των αντίξωων συνθηκών

36-38 Παρά τη χρήση διαφόρων εργαλείων, η παρακολούθηση των επιδόσεων παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες

- 39-45 **Η Επιτροπή κατέβαλε αξιοσημείωτες προσπάθειες για την επίτευξη εποικοδομητικού διαλόγου πολιτικής, γεγονός που οδήγησε σε θετικές αλλαγές**
- 40-42 Η Επιτροπή ανέπτυξε συναφείς στρατηγικές διαλόγου πολιτικής για τους περισσότερους τομείς προτεραιότητας
- 43-45 Ο διάλογος πολιτικής της Επιτροπής διευκόλυνε την υλοποίηση των δράσεων της ΕΕ και οδήγησε σε ορισμένες απτές βελτιώσεις
- 46-62 **Παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούν στην Ονδούρα, οι δράσεις της ΕΕ συνέβαλαν στην επίτευξη θετικών εξελίξεων, η συνολική κατάσταση στη χώρα παραμένει ανησυχητική**
- 47-56 Το επίπεδο της φτώχειας αυξήθηκε
- 57-59 Μολονότι με τη στήριξη της ΕΕ επήλθαν μεταρρυθμίσεις στη διαχείριση των δασών, είναι ακόμη πολύ νωρίς να διαπιστωθεί ο συνολικός αντίκτυπος
- 60-62 Μολονότι με τη στήριξη της ΕΕ κατέστη στενότερη η συνεργασία μεταξύ των φορέων του τομέα της δικαιοσύνης και του τομέα της δημόσιας ασφάλειας, η κατάσταση στη χώρα παραμένει κρίσιμη

63-67 **Συμπεράσματα και συστάσεις**

Παράρτημα I — Χάρτης της Ονδούρας

Παράρτημα II — Ενδεικτικά κονδύλια που διατέθηκαν στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα κατά τις περιόδους 2007-2013 και 2014-2020

Παράρτημα III — Διμερής στήριξη προς την Ονδούρα: αποφάσεις της περιόδου 2007-2015

Παράρτημα IV — Όροι που τίθενται στις συμφωνίες χρηματοδότησης για τις δράσεις της ΕΕ

Απάντηση της Επιτροπής

Συντομογραφίες και αρκτικολεξα

ΑΕγχΠ: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν

ΕΕΠ: Εθνικό ενδεικτικό πρόγραμμα (το ΕΣΧ της περιόδου 2007-2013 χωρίστηκε σε δύο διαδοχικά ΕΕΠ, τα οποία κάλυπταν τις περιόδους 2007-2010 και 2011-2013 αντίστοιχα)

ΕΣΧ: Έγγραφο στρατηγικής ανά χώρα (εργαλείο πολυετούς προγραμματισμού)

ΠΕΠ: Πολυετές ενδεικτικό πρόγραμμα (στρατηγικοί στόχοι της σχέσης της ΕΕ-Ονδούρας για την περίοδο 2007-2013)

ΠΟΥ: Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας

ΑΡΝ: Στήριξη του εθνικού προγράμματος (Apoyo al Plan Nacional)

EuroFor: Ευρωπαϊκό πρόγραμμα στήριξης του τομέα της δασοκομίας (Programa de apojo europeo al sector forestal)

Eurojusticia: Προώθηση ισότιμης και προσβάσιμης δικαιοσύνης στην Ονδούρα (Promoviendo una Justicia Rápida y Accesible en Honduras)

EUROSAN: Επισιτιστική ασφάλεια, διατροφή και ανθεκτικότητα στον διάδρομο της ξηρασίας (Seguridad Alimentaria, Nutrición y Resiliencia en el Corredor Seco)

MADIGEP: Μέτρα στήριξης για την ανάπτυξη θεσμών και τη διαχείριση των δημόσιων πολιτικών (Medidas de Apoyo al Desarrollo Institucional y la Gestión de Políticas Públicas)

MOSEF: Έργο εκσυγχρονισμού του τομέα της δασοκομίας της Ονδούρας (Proyecto Modernización del Sector Forestal de Honduras)

PAAPIR: Πρόγραμμα στήριξης της δημόσιας διοίκησης και της περιφερειακής ολοκλήρωσης (Programa de Apoyo a la Administración Pública y a la Integración Regional)

PAPSAC: Τομεακό πρόγραμμα στήριξης για το νερό και την ποιότητα (Programa de Apoyo Sectorial Agua y Calidad)

PASS: Πρόγραμμα στήριξης του τομέα ασφάλειας στην Ονδούρα (Programa de Apoyo al Sector Seguridad en Honduras)

UNICEF: Διεθνές Ταμείο Επείγουσας Βοήθειας των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά

I Η Ονδούρα είναι χώρα της Κεντρικής Αμερικής που μαστίζεται από υψηλά ποσοστά φτώχειας και εκτεταμένη βία. Τα τελευταία χρόνια και μάλιστα μετά την υπογραφή συμφωνίας σύνδεσης το 2012, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της ενίσχυσαν τη συνεργασία τους με τη χώρα αυτή. Η ΕΕ διοχετεύει τη χρηματοδότηση της αναπτυξιακής συνεργασίας στην Ονδούρα με τη μορφή έργων και δημοσιονομικής στήριξης.

II Αξιολογήσαμε την αποτελεσματικότητα της διμερούς αναπτυξιακής στήριξης που παρέχει η ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας στη χώρα. Για τον σκοπό αυτό, εξετάσαμε τη διαχείριση που ασκεί η Επιτροπή και τον βαθμό επίτευξης των στόχων της αναπτυξιακής στήριξης της ΕΕ. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε στην περίοδο 2007-2015 κατά την οποία οι σχετικές πληρωμές της ΕΕ ανήλθαν σε 119 εκατομμύρια ευρώ. Οι τομείς προτεραιότητας που εξετάσαμε ήταν η μείωση της φτώχειας, η δασοκομία, καθώς και η ασφάλεια και η δικαιοσύνη.

III Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι, κατά την υπό έλεγχο περίοδο, η αναπτυξιακή στήριξη της ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα ήταν μερικώς αποτελεσματική. Η στήριξη αυτή συνέβαλε σε ορισμένες θετικές εξελίξεις στους εν λόγω τομείς, αλλά οι αντίξοες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα, καθώς και μια σειρά διαχειριστικών αδυναμιών, αποτέλεσαν πρόσκομμα στην επίτευξη του αναμενόμενου αντίκτυπου. Η συνολική κατάσταση της χώρας εξακολουθεί να είναι ανησυχητική. Το επίπεδο της φτώχειας έχει αυξηθεί, οι δασικές εκτάσεις έχουν μειωθεί, ενώ η βία εξακολουθεί να είναι εκτεταμένη και το ποσοστό των ανθρωποκτονιών πολύ υψηλό.

IV Οι δράσεις της ΕΕ ήταν εύστοχες και κατά κανόνα απέφεραν τις αναμενόμενες εκροές, μολονότι με σημαντικές καθυστερήσεις εξαιτίας κυρίως εξωγενών παραγόντων. Η προσέγγιση της Επιτροπής δεν ήταν επαρκώς στοχευμένη, για τον λόγο ότι η οικονομική βοήθεια κάλυπτε πολλούς τομείς, με συνέπεια να υπονομεύεται ακόμη περισσότερο ο αντίκτυπός της. Διαπιστώσαμε ελλείψεις στα εργαλεία που χρησιμοποιεί η Επιτροπή για την παρακολούθηση των επιδόσεων που επιτυγχάνουν οι δράσεις της ΕΕ.

V Μολονότι στην Ονδούρα η δομή συντονισμού των χορηγών βοήθειας είναι ικανοποιητική, η τελική συνεργασία ήταν σχετικά περιορισμένη, με συνέπεια, σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, την αλληλοεπικάλυψη της στήριξης. Μολαταύτα, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για κοινό προγραμματισμό με κράτη μέλη της ΕΕ από το 2018.

VI Η Επιτροπή έχει αναπτύξει στρατηγικές διαλόγου προκειμένου ο διάλογος πολιτικής στους διάφορους τομείς με την κυβέρνηση της χώρας να διεξάγεται κατά τρόπο συγκροτημένο. Πρόκειται για ορθή πρακτική, μολονότι η ίδια δεν έχει αξιολογήσει εγγράφως κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που τίθενται στις στρατηγικές διαλόγου. Γενικώς, η Επιτροπή εξασφάλισε έναν εποικοδομητικό διάλογο πολιτικής, ο οποίος συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων των δράσεων της ΕΕ.

VII

Η αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Ονδούρα δεν διέθετε την αναγκαία εμπειρογνώσια όσον αφορά τη μακροοικονομική διαχείριση και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, ώστε να μπορεί να διαχειρίζεται τις πράξεις δημοσιονομικής στήριξης. Επιπλέον, η παροχή δημοσιονομικής στήριξης στην Ονδούρα ήταν συνυφασμένη με σημαντικούς κινδύνους, λόγω του ασταθούς μακροοικονομικού περιβάλλοντος και της ανεπαρκούς διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Η Επιτροπή κατάφερε να περιορίσει εν μέρει τους κινδύνους αυτούς. Εντούτοις, δεν αξιολόγησε αρκούντως συστηματικά την επιλεξιμότητα της δημοσιονομικής στήριξης, προκειμένου να αποδείξει ότι η πρόοδος που είχε επιτύχει η χώρα ανταποκρινόταν σε σαφώς καθορισμένα κριτήρια αναφοράς και επιμέρους στόχους. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν είχε πάντοτε τη σωστή αντίδραση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η χώρα-εταίρος δεν τηρούσε τους όρους επιλεξιμότητας που επιβάλλονταν για τη χορήγηση δημοσιονομικής στήριξης. Η κατάσταση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την εξαγωγή αντιφατικών συμπερασμάτων που θα μπορούσαν να αποβούν εις βάρος της αποτελεσματικότητας της βοήθειας.

VIII

Διατυπώνουμε σειρά συστάσεων προς την Επιτροπή με στόχο τη βελτίωση της προσέγγισης της ΕΕ, της διαχείρισης των πράξεων στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης, της μέτρησης των επιδόσεων των δράσεων της ΕΕ και του διαλόγου πολιτικής στους τομείς προτεραιότητας.

Η Ονδούρα αντιμετωπίζει σημαντικές αναπτυξιακές προκλήσεις

01

Η Ονδούρα είναι χώρα με κατώτερο μεσαίο εισόδημα (βλέπε χάρτη στο **παράρτημα Ι**) και πληθυσμό που υπερβαίνει τα 8 εκατομμύρια. Από τις γενικές εκλογές που διεξήχθησαν τον Νοέμβριο του 2009, μετά από το πραξικόπημα, η χώρα κυβερνάται αδιάλειπτα από το ίδιο πολιτικό κόμμα.

02

Η Ονδούρα καταλαμβάνει την 131η θέση μεταξύ 188 χωρών στην παγκόσμια κατάταξη των Ηνωμένων Εθνών βάσει του δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης για το 2015¹ και, ως εκ τούτου, θεωρείται ως χώρα με μεσαία ανθρώπινη ανάπτυξη. Έχει ένα από τα υψηλότερα ποσοστά φτώχειας στη Λατινική Αμερική, η οποία πλήττει το 68,2 % του πληθυσμού, ενώ το 39,7 % των κατοίκων ζει σε κατάσταση ακραίας φτώχειας². Η Ονδούρα συγκαταλέγεται επίσης στις χώρες της Λατινικής Αμερικής με τις μεγαλύτερες κοινωνικές ανισότητες.

03

Με την πάροδο των ετών, η Ονδούρα έχει υιοθετήσει διάφορες στρατηγικές αντιμετώπισης των αναπτυξιακών προκλήσεων (βλέπε **πλαίσιο 1**).

- 1 Έκθεση για την ανθρώπινη ανάπτυξη του 2015, Πρόγραμμα Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών.
- 2 Σύμφωνα με στοιχεία του 2014 του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής (Instituto Nacional de Estadística).

Πλαίσιο 1

Αναπτυξιακές στρατηγικές της κυβέρνησης

Το 2001 η κυβέρνηση ενέκρινε στρατηγικό έγγραφο για τη μείωση της φτώχειας, το οποίο θα αποτελούσε το πλαίσιο για τη διοχέτευση της αναπτυξιακής βοήθειας. Ήταν η μόνη χώρα της Λατινικής Αμερικής που προέβη σε αυτή την ενέργεια, η οποία αποτελούσε προϋπόθεση προκειμένου μια χώρα να μπορεί να επωφεληθεί από την ελάφρυνση χρέους βάσει της πρωτοβουλίας για τις υπερχρεωμένες φτωχές χώρες. Η κυβέρνηση αναθεώρησε τη στρατηγική για τη μείωση της φτώχειας κατά την περίοδο 2006-2008, βελτιώνοντας την εστίασή της στους πολύ φτωχούς, χωρίς ωστόσο να εγκρίνει ποτέ επισήμως αυτή την τροποποιημένη στρατηγική.

Μετά το πραξικόπημα του 2009, τα πολιτικά κόμματα συμφώνησαν επί ενός μακροπρόθεσμου σχεδίου, του «Οράματος για τη χώρα για την περίοδο 2010-2038»³ και επί ενός μεσοπρόθεσμου σχεδίου, του «Εθνικού σχεδίου 2010-2022»⁴. Στο μακροπρόθεσμο σχέδιο σκιαγραφούνται τέσσερις φιλόδοξοι γενικοί στόχοι που αφορούν τις κοινωνικές, πολιτικές και οικονομικές στρατηγικές οι οποίες πρέπει να επιτευχθούν έως το 2038. Το σχέδιο αυτό προβλέπεται να εφαρμοστεί στην πράξη μέσω δύο εθνικών σχεδίων και επτά κυβερνητικών προγραμμάτων. Το εθνικό σχέδιο για την περίοδο 2010-2022 εστιάζει σε 11 στρατηγικούς τομείς.

3 «Visión de País 2010-2038».

4 «Plan de Nación 2010-2022».

04

Η μακροοικονομική αστάθεια θεωρείται ως ένα από τα αίτια της χαμηλής οικονομικής ανάπτυξης και της ανεπαρκούς μείωσης της φτώχειας. Η Ονδούρα είναι επίσης γνωστή για την εκτεταμένη βία, με κατά κεφαλήν ποσοστό δολοφονιών που συγκαταλέγεται στα υψηλότερα παγκοσμίως. Η βία αυτή, σε συνδυασμό με την ατιμωρησία και τη διαφθορά, αποτελεί βασικό εμπόδιο για την ανάπτυξη της χώρας.

Η Ονδούρα είναι η χώρα της Κεντρικής Αμερικής που λαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της αναπτυξιακής βοήθειας της ΕΕ

05

Η ΕΕ είναι ο δεύτερος κατά σειρά εμπορικός εταίρος της Ονδούρας, μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες. Τον Ιούνιο του 2012, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της υπέγραψαν συμφωνία σύνδεσης με τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής. Η συμφωνία αυτή βασίζεται σε τρεις πυλώνες, τον πολιτικό διάλογο, τη συνεργασία και το εμπόριο. Ο πυλώνας του εμπορίου τέθηκε προσωρινά σε ισχύ για την Ονδούρα τον Ιούλιο του 2013, ενώ οι πυλώνες του πολιτικού διαλόγου και της συνεργασίας θα ενεργοποιηθούν μόλις όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ κυρώσουν τη συμφωνία.

06

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της υπέγραψαν επίσης συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής, η οποία τέθηκε σε ισχύ την 1η Μαΐου 2014. Η συμφωνία προβλέπει πολιτικό διάλογο σε διάφορα επίπεδα και περιλαμβάνει τη δυνατότητα συνεργασίας στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

07

Η ΕΕ καταλαμβάνει την τέταρτη θέση μεταξύ των δώδεκα σημαντικότερων χορηγών βοήθειας στην Ονδούρα, συμβάλλοντας με το 11 % της συνολικής επίσημης αναπτυξιακής βοήθειας προς τη συγκεκριμένη χώρα. Η Επιτροπή προγραμματίζει τη διμερή στήριξη της ΕΕ για επταετείς περιόδους. Τα συνολικά διατιθέμενα ποσά αυξήθηκαν από 223 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2007-2013 σε 235 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020 (βλέπε **παράρτημα II**). Οι κύριες προτεραιότητες για την περίοδο 2007-2013 ήταν η μείωση της φτώχειας, οι φυσικοί πόροι, καθώς και η ασφάλεια και η δικαιοσύνη. Οι κύριες προτεραιότητες για την περίοδο 2014-2020 είναι η επισιτιστική ασφάλεια, με έμφαση στην οικογενειακή γεωργία, η απασχόληση και η αξιοπρεπής εργασία, καθώς και το κράτος δικαίου.

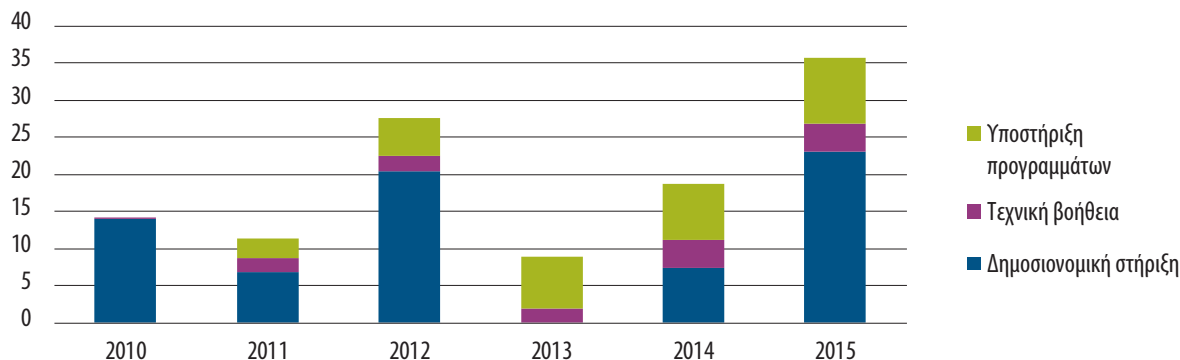
08

Με τα ποσά που διατέθηκαν κατά την περίοδο 2007-2015 συνήφθησαν συμβάσεις συνολικής αξίας 194 εκατομμυρίων ευρώ και πραγματοποιήθηκαν πληρωμές συνολικού ύψους 119 εκατομμυρίων ευρώ (βλέπε **γράφημα 1** και **παράρτημα III**). Περί το ήμισυ της αξίας της διμερούς στήριξης παρέχεται μέσω δημοσιονομικής στήριξης⁵, ήτοι γενικής και τομεακής δημοσιονομικής στήριξης. Το έτερον ήμισυ παρέχεται διά μέσου έργων. Η Επιτροπή υποστηρίζει τις δράσεις της ΕΕ με διάλογο πολιτικής.

5 Η δημοσιονομική στήριξη αποτελεί μέσο παροχής βοήθειας το οποίο συνεπάγεται τη μεταφορά κεφαλαίων από την Επιτροπή στο δημόσιο ταμείο μιας χώρας-εταίρου, με σκοπό την παροχή πρόσθετων δημοσιονομικών πόρων για την υποστήριξη μιας εθνικής αναπτυξιακής ή μιας τομεακής στρατηγικής. Η στήριξη αυτή συνοδεύεται από διάλογο πολιτικής, αξιολόγηση των επιδόσεων και ανάπτυξη ικανοτήτων.

Πληρωμές για δράσεις της ΕΕ που εγκρίθηκαν κατά την περίοδο 2007-2015

εκατομμύρια ευρώ

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

09

Πέραν της προγραμματισμένης διμερούς συνεργασίας, η Ονδούρα επωφελείται επίσης από:

- α) προγράμματα περιφερειακής συνεργασίας για τη Λατινική Αμερική, τα οποία αφορούν την κοινωνική συνοχή, τη χρηστή διακυβέρνηση, την τοπική αστική ανάπτυξη, την εμπειρογνώση στον τομέα των υδάτων, την παροχή ενέργειας σε απομονωμένες κοινότητες και την κλιματική αλλαγή· τα συνολικά περιφερειακά κονδύλια αυξήθηκαν σημαντικά: από 556 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2007-2013 σε 805 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020·
- β) το υποπεριφερειακό πρόγραμμα για τη Λατινική Αμερική, το οποίο εστιάζει στην ασφάλεια και τη δικαιοσύνη, την κλιματική αλλαγή και την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα με σκοπό τη δημιουργία απασχόλησης· τα σχετικά συνολικά κονδύλια αυξήθηκαν επίσης αισθητά: από 75 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2007-2013 σε 120 εκατομμύρια ευρώ για την περίοδο 2014-2020·
- γ) 47 έργα χρηματοδοτούμενα από θεματικά κονδύλια του προϋπολογισμού, όπως η εκπαίδευση, η αποκέντρωση, η επισιτιστική ασφάλεια και τα ανθρώπινα δικαιώματα· οι σχετικές δαπάνες ανέρχονται σε 24 εκατομμύρια ευρώ·
- δ) την επενδυτική διευκόλυνση για τη Λατινική Αμερική, στο πλαίσιο της οποίας έχουν δεσμευθεί για την Ονδούρα 7 εκατομμύρια ευρώ για έργο οδοποιίας, ενώ πρόκειται να χρηματοδοτηθεί και έργο ηλεκτροδότησης·
- ε) έργο 1,1 εκατομμυρίων ευρώ χρηματοδοτούμενο από τον μηχανισμό σταθερότητας, το οποίο υποστηρίζει την επιτροπή «Αλήθεια και συμφιλίωση» μετά το πραξικόπημα του 2009 (βλέπε σημείο 1).

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

10

Αξιολογήσαμε την αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα. Για τον σκοπό αυτό, εξετάσαμε τη διαχείριση που ασκεί η Επιτροπή και τον βαθμό επίτευξης των στόχων της αναπτυξιακής στήριξης της ΕΕ. Ο έλεγχος επικεντρώθηκε στην περίοδο 2007-2015 και διενεργήθηκε μεταξύ Νοεμβρίου 2015 και Απριλίου 2016. Οι τομείς προτεραιότητας που εξετάσαμε ήταν η μείωση της φτώχειας, οι φυσικοί πόροι, καθώς και η ασφάλεια και η δικαιοσύνη. Στους τομείς αυτούς διοχετεύθηκε το 89 % των δαπανών που προβλέπονταν στο πλαίσιο της διμερούς στήριξης κατά την περίοδο 2007-2015 (βλέπε παράρτημα ΙΙΙ).

11

Ο έλεγχός μας συνίστατο σε έλεγχο εγγράφων, συνεντεύξεις με υπαλλήλους από τις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής και της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Εξωτερικής Δράσης, καθώς και σε επίσκεψη στη χώρα. Σκοπός της επίσκεψης ήταν η συλλογή περαιτέρω πληροφοριακών στοιχείων και η διεξαγωγή συνεντεύξεων με υπαλλήλους της αντιπροσωπείας της ΕΕ, εκπροσώπους των εθνικών αρχών, δικαιούχους, χορηγούς βοήθειας και οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.

Η προσέγγιση της ΕΕ ήταν κατά κανόνα εύστοχη και αρκούντως συντονισμένη αλλά όχι επαρκώς στοχευμένη

12

Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης, ιεράρχησαν κατά προτεραιότητα τους προς στήριξη τομείς και αντιμετώπισαν τις κύριες ανάγκες της χώρας κατά τρόπο συνεπή. Εξετάσαμε επίσης κατά πόσον η προσέγγιση της Επιτροπής ήταν δεόντως συντονισμένη με εκείνη των άλλων χορηγών βοήθειας που αναπτύσσουν δράση στη χώρα.

Μολονότι οι στρατηγικές της ΕΕ κάλυπταν σημαντικές ανάγκες, η χρηματοδότηση κατανεμήθηκε σε υπερβολικά πολλούς τομείς

13

Κατά τον προγραμματισμό της διμερούς στήριξης της προς την Ονδούρα, η Επιτροπή εστίασε σε πολλούς τομείς προτεραιότητας⁶. Τα έγγραφα προγραμματισμού της Επιτροπής περιείχαν κατά κανόνα πειστικά επιχειρήματα υπέρ της ανάληψης δέσμευσης σε νέους τομείς, καθώς αυτοί ανταποκρίνονταν σε σοβαρές ανάγκες που καλύπτονταν από συναφείς και αξιόπιστες εθνικές στρατηγικές. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η στρατηγική της Επιτροπής για την περίοδο 2011-2013 προέβλεπε στήριξη σε τομείς για τους οποίους η κυβέρνηση της χώρας δεν είχε εγκρίνει τομεακή στρατηγική (όπως η ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, η ενεργειακή απόδοση και τα συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας). Ως εκ τούτου, δεν αποδεικνύεται ότι η στήριξη της Επιτροπής στους εν λόγω τομείς συνιστούσε επίσης προτεραιότητα της κυβέρνησης.

14

Η Επιτροπή εφάρμοσε τις στρατηγικές της μέσω δράσεων που συνεπάγονταν την παροχή οικονομικής βοήθειας (βλέπε **παράρτημα III**). Οι στόχοι αυτών των δράσεων (βλέπε **πλαίσιο 2**) καθορίζονταν αδρομερώς, ιδίως όσον αφορά τη μείωση της φτώχειας, που συγκαταλέγονταν στους τομείς προτεραιότητας της περιόδου 2007-2013. Οι στόχοι αυτοί αφορούσαν πολλούς τομείς, συμπεριλαμβανομένων της εκπαίδευσης, της υγείας, της ύδρευσης και της αποχέτευσης, των συστημάτων ποιότητας, των στατιστικών συστημάτων και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών. Η περιορισμένη εστίαση σήμαινε ότι οι προσπάθειες και η οικονομική βοήθεια κατανέμονταν σε πολλούς τομείς, γεγονός που υπονόμει τον πιθανό αντίκτυπό τους. Επιπλέον, οι στρατηγικές επιλογές της Επιτροπής γνώρισαν συχνές μεταβολές, καθώς αυτή αντιδρούσε με ευελιξία στις μεταβολές των εθνικών στρατηγικών. Κατά συνέπεια, ορισμένοι από τους τομείς αυτούς έλαβαν ενίσχυση μόνο για σχετικά περιορισμένο χρονικό διάστημα. Τα σημαντικότερα παραδείγματα αφορούσαν τη στήριξη της βασικής εκπαίδευσης, της υγείας, των συστημάτων ποιότητας, της ύδρευσης και της αποχέτευσης, τομείς που θεωρούνταν προτεραιότητα για μία τριετία ή τετραετία.

6 Η Επιτροπή καθόρισε έξι «τομείς προτεραιότητας» για τις περιόδους 2007-2013 και 2014-2020. Οι εν λόγω τομείς κάλυπταν διάφορα πεδία, όπως την εκπαίδευση, την υγεία, την ύδρευση και την αποχέτευση, τη δασοκομία, την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη κ.ά. Για περισσότερες πληροφορίες βλέπε **παράρτημα II**.

Στόχοι των δράσεων της ΕΕ στους τομείς προτεραιότητας που εξετάστηκαν

Μείωση της φτώχειας

APN (2009)	Στήριξη της εφαρμογής των εθνικών σχεδίων και στρατηγικών με έμφαση στην ποιότητα της βασικής εκπαίδευσης και τις στρατηγικές στον τομέα της υγείας με σκοπό τη μείωση της μητρικής και παιδικής θνησιμότητας. Σε μικρότερο βαθμό, στήριξη της μεταρρύθμισης της δημόσιας διοίκησης και του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής ⁷ .
PAPSAC (2012)	Βελτίωση των συνθηκών ύδρευσης και αποχέτευσης και της ανταγωνιστικότητας του αγροδιατροφικού τομέα με έμφαση στην ποιότητα.

Φυσικοί πόροι

MOSEF (2011)	Ενίσχυση του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών ⁸ και διαχείριση των δασών σε τοπικό επίπεδο.
EuroFor (2013)	Στήριξη της υλοποίησης του εθνικού προγράμματος δασοκομίας και της διαχείρισης των δασών από τις τοπικές κοινότητες.

Ασφάλεια και δικαιοσύνη

PASS (2008)	Στήριξη του τομέα της ασφάλειας με την έγκριση της εθνικής στρατηγικής ασφάλειας και δικαιοσύνης, την ανάπτυξη θεσμικών ικανοτήτων, τις πολιτικές πρόληψης και αποκατάστασης και τη βελτίωση των συνθηκών κράτησης.
Eurojusticia (2013)	Με έμφαση κυρίως στη δικαιοσύνη, ενίσχυση των θεσμικών ικανοτήτων για τη δίωξη και την πάταξη της διαφθοράς και των βίαιων εγκλημάτων, ανάπτυξη εσωτερικών και εξωτερικών ελέγχων στον τομέα αυτό και βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη.

7 «Instituto Nacional de Estadística».

8 «Instituto de Conservación Forestal».

15

Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο των δράσεων για την υλοποίηση των στρατηγικών της Επιτροπής ήταν συμπληρωματικές και επαρκώς συντονισμένες με άλλες ενισχύσεις της ΕΕ με τη μορφή διμερών, περιφερειακών και θεματικών προγραμμάτων. Επιπλέον, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, οι στόχοι και οι δραστηριότητες ανταποκρίνονταν στις ανάγκες του υποστηριζόμενου τομέα. Παρά ταύτα, με τον έλεγχο εντοπίστηκαν οι εξής δύο εξαιρέσεις:

- a) Μέρος της ενίσχυσης που παρέχόταν σε δήμους μέσω του MOSEF δεν ανταποκρινόταν στις ανάγκες του δασοκομικού τομέα. Στα σχετικά παραδείγματα περιλαμβάνονταν η επιμόρφωση σχετικά με τις αρχές της γενικής υγιεινής, η κατασκευή υδατοδεξαμενών που εξυπηρετούσαν την ύδρευση του γενικού πληθυσμού, η εγκατάσταση κάδων απορριμμάτων σε δημοτικά σχολεία, η κατασκευή μονοπατιών και περιπτέρων σε αστικό πάρκο και η εγκατάσταση ηλιακών συλλεκτών. Ωστόσο, οι δράσεις της ΕΕ δεν εστίασαν επαρκώς στην αβεβαιότητα ως προς την έγγαιο ιδιοκτησία, ζήτημα που αποτελεί μια από τις σοβαρότερες αδυναμίες στον δασοκομικό τομέα. Η αβεβαιότητα αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι οι τίτλοι ιδιοκτησίας επί δασικής έκτασης χορηγούνταν

Παρατηρήσεις

από τρία ιδρύματα κατά τρόπο ασυντόνιστο. Η κατάσταση αυτή είχε αρνητικές επιπτώσεις στην καταπολέμηση της αποψίλωσης των δασών, των δασικών πυρκαγιών και της παράνομης υλοτομίας.

- β) Όπως και οι υπόλοιποι χορηγοί βοήθειας, η ΕΕ στήριξε τον τομέα της εκπαίδευσης εστιάζοντας στην προσχολική και τη βασική εκπαίδευση (1ο έως 6ο έτος), αντί στον τρίτο κύκλο (7ο έως 9ο έτος), μολονότι, σύμφωνα με τις εθνικές αρχές, ο τελευταίος απαιτούσε μεγαλύτερη προσοχή⁹.

16

Η τεχνική βοήθεια παρασχέθηκε ως μέρος των δράσεων ή, στην περίπτωση της μείωσης της φτώχειας, μέσω ειδικών δράσεων¹⁰. Οι προτεραιότητές της καθορίζονταν από τις εθνικές αρχές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την αντιμετώπιση των αντίστοιχων αναγκών και την αποφυγή των αλληλοεπικαλύψεων. Ωστόσο, δεδομένου ότι η Επιτροπή εστίαζε σε πολλούς τομείς (βλέπε σημεία 13 και 14), η διαθέσιμη χρηματοδότηση δεν ήταν αρκετή για την αντιμετώπιση των σημαντικών αναγκών στους τομείς προτεραιότητας, παρά τα συγκεκριμένα αιτήματα των αρμόδιων υπουργείων. Τα αιτήματα αυτά αφορούσαν ανάγκες που δεν καλύπτονταν ούτε από άλλους χορηγούς βοήθειας.

- α) Δεν ικανοποιήθηκε σειρά αιτημάτων του Υπουργείου Υγείας, συμπεριλαμβανομένων αιτημάτων για τη διεξαγωγή μελέτης σχετικά με την έλλειψη του πληθυσμού σε βιταμίνες και ανόργανες ουσίες και για την ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος υγείας, καθώς και των σχετικών συστημάτων πληροφορικής.
- β) Λίγες μόνον τοπικές αρχές στις οποίες ανατέθηκε η διαχείριση της ύδρευσης και της αποχέτευσης ήταν σε θέση να επωφεληθούν από την ενίσχυση για τη στήριξη για ανάπτυξη ικανοτήτων, ενώ ορισμένα γενικά αιτήματα για παροχή τεχνικής βοήθειας στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης δεν βρήκαν ανταπόκριση. Οι ανάγκες που δεν ικανοποιήθηκαν αφορούσαν την παροχή βοήθειας για την εκπόνηση νέας νομοθεσίας, την εκπόνηση τοπικών έργων και την ανάπτυξη συστήματος πληροφορικής για τη διαχείριση των υδάτων.
- γ) Η τεχνική βοήθεια που παρασχέθηκε για την ενίσχυση των συστημάτων ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δεν ανταποκρίθηκε σε ορισμένες από τις σημαντικότερες ανάγκες που είχε καθορίσει η κυβέρνηση, όπως η εκπόνηση του εκτελεστικού κανονισμού του νόμου για την προαγωγή της ποιότητας, η επικύρωση μεθόδων για την ανίχνευση τοξικών καταλοίπων στα τρόφιμα, η ενοποίηση των διαφόρων εθνικών στρατηγικών και η ανάπτυξη στρατηγικού σχεδίου για το γραφείο πιστοποίησης της Ονδούρας.

Παρ' όλη την επάρκεια της δομής συντονισμού των χορηγών βοήθειας, η κατανομή των διαφόρων καθηκόντων δεν είναι ακόμη αποτελεσματική

17

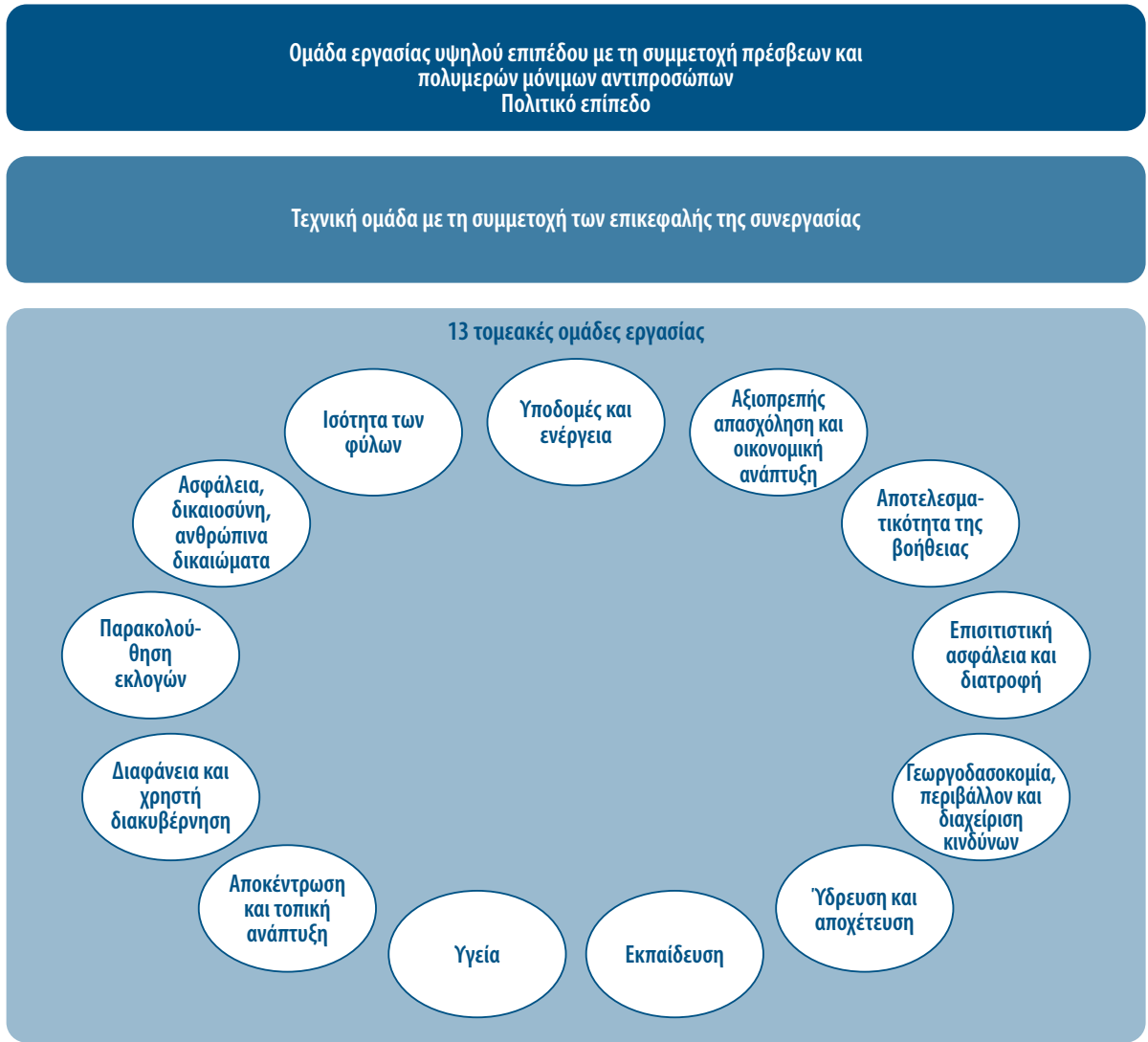
Ο βασικός μηχανισμός συντονισμού συνενώνει τους σημαντικότερους χορηγούς βοήθειας¹¹ και είναι οργανωμένος σε τρία επίπεδα (βλέπε **γράφημα 2**), μεταξύ των οποίων και σε τομεακό επίπεδο το οποίο επιτρέπει στους χορηγούς αυτούς να ανταλλάσσουν πληροφορίες και απόψεις. Η Επιτροπή συμμετέχει ενεργά σε πολλές από τις σχετικές ομάδες εργασίας.

9 Όπως αναφέρεται στο εθνικό εκπαιδευτικό σχέδιο («Plan de educación 2010-2014! Para el cambio ya!»).

10 PAAPIR και MADIGEP.

11 Καναδάς, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ιαπωνία, Κάτω Χώρες, Ισπανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Σουηδία, Ελβετία, Κεντροαμερικανική Τράπεζα Οικονομικής Ολοκλήρωσης, Διαμερικανική Τράπεζα Ανάπτυξης, Παγκόσμια Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Συντονισμός των χορηγών βοήθειας στην Ονδούρα

Πηγή: Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο.

18

Η Επιτροπή συνεργάστηκε στενά με τα κράτη μέλη της ΕΕ, συγκεκριμένα συνάπτοντας συμφωνίες ανάθεσης με τη Γερμανία και την Ισπανία στους τομείς της δασοκομίας και της δικαιοσύνης αντίστοιχα. Ο επιμερισμός καθηκόντων δεν απέφερε ακόμη αποτελέσματα, ωστόσο, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για κοινό προγραμματισμό από το 2018¹².

12 Το 2013 μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών που αναπτύσσουν δράση στην Ονδούρα συμφωνήθηκε χάρτης πορείας για κοινό προγραμματισμό.

19

Η συνεργασία με άλλους χορηγούς βοήθειας δεν ήταν τόσο στενή. Κατά τον χρόνο του ελέγχου, δεν υπήρχε πραγματικός επιμερισμός καθηκόντων, γεγονός που σήμαινε ότι διάφοροι χορηγοί βοήθειας με διαφορετικές προσεγγίσεις δραστηριοποιούνταν στους τομείς προτεραιότητας¹³, και ιδίως στην εκπαίδευση, την υγεία, την ύδρευση και την αποχέτευση. Σε ορισμένες περιπτώσεις μάλιστα, η κατάσταση αυτή είχε ως συνέπεια την αλληλοεπικάλυψη της χρηματοδότησης (βλέπε **πλαίσιο 3**). Τα κύρια προσκόμματα στη βελτίωση του συντονισμού των χορηγών βοήθειας ήταν η έλλειψη συνεργασίας με την κυβέρνηση της χώρας και η αντίσταση που προέβαλλε μερίδα των χορηγών αυτών.

13 Οι χορηγοί βοήθειας εστίαζαν στους δύο πρώτους κύκλους της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενώ ελάχιστη ήταν η στήριξη που παρεχόταν στον τρίτο κύκλο της ή στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Πλαίσιο 3

Αλληλοεπικαλύψεις στη χρηματοδότηση

Στον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, αλληλοεπικάλυψη της χρηματοδότησης υπήρχε ως έναν βαθμό σε επίπεδο Υπουργείου Ασφάλειας, όπου στους υπαλλήλους της εθνικής αστυνομίας παρεχόταν επιμόρφωση σε θέματα εγκληματικών ερευνών από πολλούς χορηγούς οι οποίοι χρησιμοποιούσαν διαφορετικές μεθόδους και θεωρίες.

Στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, οι μισοί δήμοι δεν έλαβαν απολύτως καμία στήριξη, ενώ πολλοί άλλοι έλαβαν χρηματοδότηση από πολλούς χορηγούς βοήθειας συγχρόνως.

20

Ένα άλλο εμπόδιο ήταν η απουσία ολοκληρωμένης επισκόπησης της παρεχόμενης από τους χορηγούς βοήθειας στήριξης. Οι αναγκαίες χαρτογραφίες δεν πραγματοποιήθηκαν σε όλους τους τομείς (π.χ. συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας), ήταν ελλιπείς ή/και συχνά δεν ήταν επίκαιρες.

Μολονότι η δημοσιονομική στήριξη παρεχόταν ως επί το πλείστον υπέρ συναφών εθνικών πολιτικών, η διαχείριση της Επιτροπής παρουσίαζε ορισμένες αδυναμίες

21

Εξετάσαμε κατά πόσον η δημοσιονομική στήριξη παρεχόταν υπέρ συναφών και αξιόπιστων εθνικών στρατηγικών. Εξετάσαμε επίσης κατά πόσον αντιμετωπίστηκαν δεόντως οι κίνδυνοι που συνδέονταν με την παροχή δημοσιονομικής στήριξης, καθώς και κατά πόσον η Επιτροπή απασχολούσε στην αντιπροσωπεία της ΕΕ επαρκή αριθμό υπαλλήλων με τα προσόντα που απαιτούνταν για τη διαχείριση των πράξεων δημοσιονομικής στήριξης.

Κατά κανόνα, η δημοσιονομική στήριξη παρεχόταν υπέρ συναφών και αξιόπιστων εθνικών στρατηγικών

22

Η Επιτροπή παρέιχε σημαντικό τμήμα της οικονομικής της βοήθειας με τη μορφή δημοσιονομικής στήριξης (βλέπε σημείο 8). Αυτό ίσχυε για τον τομέα της μείωσης της φτώχειας από το 2010 (APN και PAPSAC) και, σε συνδυασμό με την υποστήριξη έργων, για τον τομέα της δασοκομίας από το 2013 (EuroFor). Περισσότερο πρόσφατα, ανελήφθη επίσης η δέσμευση αυτός ο τρόπος χορήγησης βοήθειας να χρησιμοποιηθεί για την υποστήριξη της επισιτιστικής ασφάλειας (EUROSAN) από το 2016. Με τη δημοσιονομική στήριξη, η Επιτροπή υποστηρίζει ως επί το πλείστον τις εθνικές αναπτυξιακές στρατηγικές (βλέπε **πλαίσιο 1**), οι οποίες περιλαμβάνουν στόχους στους σχετικούς τομείς, καθώς και συναφείς και αξιόπιστες τομεακές στρατηγικές:

- α) Στον τομέα της μείωσης της φτώχειας, για την περίοδο 2010-2014, η κυβέρνηση διέθετε στρατηγική για την εκπαίδευση (*Plan de educación! Para el cambio ya!*), καθώς και στρατηγική για την υγεία (*Plan nacional salud*), προσανατολισμένες αμφότερες στους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας. Η χώρα διέθετε επίσης στρατηγικό σχέδιο για τον εκσυγχρονισμό του τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης.
- β) Ο τομέας της δασοκομίας υπαγόταν στο εθνικό πρόγραμμα δασοκομίας 2004-2021¹⁴, στόχος του οποίου είναι η μείωση της περιβαλλοντικής ευπάθειας του τομέα και η ενίσχυση της ικανότητάς του να συμβάλλει στην οικονομία.
- γ) Όσον αφορά την επισιτιστική ασφάλεια, η εθνική στρατηγική για την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή επικαιροποιήθηκε το 2010 και έχει πλέον ως στόχο την αύξηση της επισιτιστικής ασφάλειας, της διαθεσιμότητας τροφίμων και του επιπέδου διατροφής. Το 2014 ο πρόεδρος της Ονδούρας δήλωσε ότι βασική προτεραιότητα ήταν ο αποκαλούμενος «διάδρομος της ξηρασίας»¹⁵, περιοχή η οποία πλήττεται από χρόνιο υποσιτισμό. Η κυβέρνηση υλοποιεί τη στρατηγική μέσω εθνικού προγράμματος με τον τίτλο «Συμμαχία για τον διάδρομο της ξηρασίας».

23

Δεν υπήρχε, ωστόσο, σαφής κυβερνητική στρατηγική¹⁶ όσον αφορά τον στόχο του PAPSAC να ενισχύσει συστήματα ποιότητας που προωθούν την ανταγωνιστικότητα¹⁷. Μολονότι το εθνικό σχέδιο αναφέρεται στην ανάγκη ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και της παραγωγικότητας της χώρας, δεν αναδεικνύει την ανάγκη βελτίωσης των συστημάτων ποιότητας. Ούτε η εθνική στρατηγική για τον ανταγωνισμό¹⁸ θεωρεί ως προτεραιότητα τη βελτίωση των συστημάτων ποιότητας. Επιπλέον, οι εθνικές προσπάθειες για βελτίωση των συστημάτων ποιότητας ήταν αποσπασματικές και δεν διέθεταν ειδικό προϋπολογισμό, ενώ οι εμπλεκόμενοι φορείς¹⁹ δεν είχαν την ικανότητα να αναπτύξουν πολιτικές και να προβούν σε μεταρρυθμίσεις.

- 14 «Programa Nacional Forestal 2004-2021».
- 15 Η περιοχή αυτή καλύπτει το κεντρικό, το δυτικό και το νότιο τμήμα της χώρας.
- 16 Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη, τα προγράμματα τομεακής δημοσιονομικής στήριξης εξαρτώνται από την ύπαρξη συναφών και αξιόπιστων τομεακών στρατηγικών.
- 17 Τα συστήματα ποιότητας αφορούν την τυποποίηση, τη μετρολογία, τη διαπίστευση και την εξασφάλιση συμμόρφωσης.
- 18 «Estrategia nacional de competitividad».
- 19 Το εθνικό σύστημα ποιότητας και το Υπουργείο Προγραμματισμού και Εξωτερικής Συνεργασίας.

Η Επιτροπή κατόρθωσε να περιορίσει ως έναν βαθμό τους σημαντικούς κινδύνους που συνδέονταν με την παροχή δημοσιονομικής στήριξης

24

Οι κίνδυνοι που συνδέονται με την παροχή δημοσιονομικής στήριξης στην Ονδούρα είναι σημαντικοί και οφείλονται κυρίως στη μακροοικονομική αστάθεια και τις αδυναμίες που πλήττουν τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, όπως η απάτη και η διαφθορά. Σύμφωνα με το πλαίσιο αξιολόγησης των κινδύνων²⁰, η Επιτροπή περιέγραψε τους κινδύνους αυτούς και επιχείρησε να τους περιορίσει.

Μακροοικονομική σταθερότητα

25

Η μακροοικονομική σταθερότητα της δικαιούχου χώρας αποτελεί καθοριστική προϋπόθεση για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας της δημοσιονομικής στήριξης που παρέχει η ΕΕ. Η μακροοικονομική πολιτική της Ονδούρας δεν ήταν σταθερή. Το 2008 το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δεν κατάφερε να επιτύχει συμφωνία με τη χώρα διαπιστώνοντας, κατά τη σχετική αξιολόγηση, ότι η κυβέρνηση δεν συμμορφωνόταν με τις συστάσεις του που αφορούσαν τη νομισματική και συναλλαγματική πολιτική, τον έλεγχο των δαπανών και την εποπτεία του τραπεζικού συστήματος. Εν συνεχεία, νέα συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο υπογράφηκε μόλις τον Οκτώβριο του 2010, η οποία ωστόσο ανεστάλη εκ νέου τον Μάρτιο του 2012 κατόπιν διαφωνίας σχετικά με την αναγκαία μακροοικονομική πολιτική και ιδίως την ανάγκη απελευθέρωσης της αγοράς συναλλάγματος. Τον Δεκέμβριο του 2014, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η κυβέρνηση της χώρας συνήψαν τελικά νέα συμφωνία σχετικά με την μακροοικονομική πολιτική, η οποία έκτοτε εφαρμόζεται επιτυχώς. Παρά ταύτα, η χώρα παραμένει ευάλωτη σε εξωτερικούς κλυδωνισμούς σχετιζόμενους ιδίως με την οικονομική ανάπτυξη των Ηνωμένων Πολιτειών και την τιμή του πετρελαίου.

26

Τα μέτρα περιορισμού των κινδύνων που εφαρμόζει η Επιτροπή περιλαμβάνουν διάλογο, ο οποίος ήταν ιδιαίτερα έντονος με το Υπουργείο Οικονομικών, γεγονός το οποίο ενίσχυσε παράλληλα τις ικανότητές του. Χρησιμοποιείται επίσης η τεχνική βοήθεια, ιδίως για την ανάλυση της κατάστασης, την εκτίμηση των κινδύνων και την πραγματοποίηση οικονομικών προβλέψεων. Οι όροι που έθεσε η Επιτροπή για την εκταμίευση κεφαλαίων (βλέπε **παράρτημα IV**) περιελάμβαναν την απαίτηση για μια αξιόπιστη και συναφή μακροοικονομική πολιτική προσανατολισμένη στη σταθερότητα. Ωστόσο, τα αναμενόμενα αποτελέσματα αναλύονται ελάχιστα. Αναφέρονταν βέβαια ορισμένοι δείκτες, αλλά δεν καθορίζονταν επιμέρους στόχοι ή κατώτατα όρια. Ως εκ τούτου, οι αποφάσεις της Επιτροπής να δεσμεύσει και να εκταμιεύσει δημοσιονομική στήριξη δεν βασίζονταν σε αρκούντως συστηματική αξιολόγηση η οποία να διαπιστώνει ικανοποιητική πρόοδο. Η προσέγγιση αυτή δημιουργεί ιδιαίτερο προβληματισμό όσον αφορά αποφάσεις που ελήφθησαν τα χρόνια κατά τα οποία η Ονδούρα δεν είχε συνάψει συμφωνία με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς ο κίνδυνος ασταθούς μακροοικονομικού πλαισίου ήταν πιθανότερος (βλέπε σημείο 25).

20 Το πλαίσιο αξιολόγησης των κινδύνων καθιερώθηκε κατόπιν της σύστασης που διατύπωσε το Συνέδριο στην ειδική έκθεσή του αριθ. 11/2010, με τίτλο «Διαχείριση της γενικής δημοσιονομικής στήριξης από την Επιτροπή στις χώρες ΑΚΕ, καθώς και στις χώρες της Λατινικής Αμερικής και της Ασίας» (<http://eca.europa.eu>) και σύμφωνα με το COM(2011) 638 τελικό της 13ης Οκτωβρίου 2011, με τίτλο «Η μελλοντική προσέγγιση για τη δημοσιονομική στήριξη της ΕΕ στις τρίτες χώρες».

27

Λόγω της μακροοικονομικής κατάστασης το 2012 και της απουσίας συμφωνίας μεταξύ της χώρας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, η Επιτροπή ανέστειλε πολλαπλές τις πληρωμές της δημοσιονομικής στήριξης εν αναμονή της βελτίωσης των προοπτικών μακροοικονομικής σταθερότητας και της διαπραγμάτευσης νέας συμφωνίας με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η ανωτέρω ορθή πρακτική έστειλε ένα δυνατό μήνυμα στην κυβέρνηση της χώρας το οποίο συνέβαλε στην αποκατάσταση των πραγμάτων. Ωστόσο, η Επιτροπή, στο διάστημα κατά το οποίο είχε αναστείλει τη χορήγηση δημοσιονομικής στήριξης²¹, υπέγραψε τη χρηματοδοτική απόφαση για το EuroFor, η οποία προέβλεπε πρόσθετη δημοσιονομική στήριξη. Κατά την άποψή μας, η κατάσταση αυτή είχε ως αποτέλεσμα την εξαγωγή αντιφατικών συμπερασμάτων που θα μπορούσαν να αποβούν εις βάρος της αποτελεσματικότητας της βοήθειας.

Διαχείριση των δημόσιων οικονομικών

28

Για την υλοποίηση των διαφόρων πολιτικών και την παροχή δημόσιων υπηρεσιών καθοριστική σημασία έχει η ύπαρξη συστημάτων που να διασφαλίζουν τη χρηστή διαχείριση των δημόσιων οικονομικών· ως εκ τούτου, τα συστήματα αυτά συνιστούν άλλη μία βασική προϋπόθεση της αποτελεσματικότητας της δημοσιονομικής στήριξης. Η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών στην Ονδούρα πάσχει μεν από σοβαρές αδυναμίες, η κυβέρνηση όμως έχει εγκρίνει σειρά σχεδίων για τη βελτίωση της κατάστασης. Σχέδιο μεταρρύθμισης²² που εγκρίθηκε τον Ιούνιο του 2011 δεν ανταποκρίθηκε στις προσδοκίες της Επιτροπής, δεδομένου ότι δεν ήταν επαρκώς λεπτομερές και δεν περιελάμβανε προσδιορισμένους ποσοτικούς δείκτες και επιμέρους στόχους. Η Επιτροπή θεώρησε το βελτιωμένο σχέδιο μεταρρύθμισης του Μαΐου του 2012 αξιόπιστο, αν και μάλλον γενικό.

29

Η διαχείριση των δημόσιων οικονομικών έχει βελτιωθεί, μολονότι με βραδύτερο ρυθμό από ό,τι αναμενόταν. Συνολικά, εξακολουθεί να παρουσιάζει αδυναμίες. Κατά την Επιτροπή, τα προβλήματα που παραμένουν ανεπίλυτα είναι τα εξής:

- α) οι δαπάνες της κυβέρνησης υπερβαίνουν τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό και τα διαθέσιμα έσοδα·
- β) το επίπεδο των υπερήμερων πληρωμών παραμένει άγνωστο·
- γ) η διαχείριση του προϋπολογισμού δεν ασκείται πλήρως μέσω ενιαίου λογαριασμού του Δημοσίου·
- δ) η αποτελεσματικότητα του ανώτατου οργάνου ελέγχου της χώρας²³ είναι περιορισμένη·
- ε) η ηλεκτρονική πλατφόρμα για τις δημόσιες συμβάσεις δεν είναι διαφανής·
- στ) το επίπεδο διαφθοράς παραμένει προβληματικό.

21 Συνολικά, η δημοσιονομική στήριξη για το APN και το PAPSAC ανεστάλη για 17 και για 23 μήνες αντίστοιχα.

22 «Plan para la mejora de la gestión, transparencia y escrutinio de las finanzas públicas 2012-2014».

23 «Tribunal Superior de Cuentas».

30

Η Επιτροπή έχει καταβάλει προσπάθειες για τον περιορισμό των κινδύνων όσον αφορά τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών.

- α) Η Επιτροπή έχει συμβάλει στις αξιολογήσεις δημοσίων δαπανών και δημοσιονομικής ευθύνης, ενώ η δράση PAAPIR στο πλαίσιο της τεχνικής βοήθειας παρέσχε εμπειρογνωσία με τη βοήθεια της οποίας προτάθηκαν οι απαιτούμενες αποδοτικότερες δράσεις. Οι ικανότητες της Προεδρίας, του Υπουργείου Οικονομικών και των μονάδων εσωτερικού ελέγχου ενισχύθηκαν. Επίσης, παρασχέθηκε βοήθεια για την ανάλυση των μεταρρυθμίσεων και της τήρησης των προϋποθέσεων χορήγησης της δημοσιονομικής στήριξης. Τέλος, η βραχυπρόθεσμη βοήθεια συνέβαλε στη βελτίωση του σχεδίου μεταρρύθμισης, την εκπόνηση πιστοποιητικών διαθεσιμότητας προϋπολογισμού προς αποφυγή των εκτός προϋπολογισμού δαπανών, καθώς και στην εξοικείωση των υπαλλήλων με τη δημοσιονομική στήριξη.
- β) Από το 2012, μετά τη χάραξη της στρατηγικής διαλόγου πολιτικής (βλέπε σημείο 42), η Επιτροπή συμμετείχε ενεργότερα στον διάλογο πολιτικής σχετικά με τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Ο διάλογος αυτός εστίαζε κυρίως στη βελτίωση της δημοσιονομικής διαφάνειας και οι έλεγχοι του ελλείμματος και των δαπανών του Δημοσίου (π.χ. μισθοί). Ο διάλογος είχε θετικό αντίκτυπο, λόγω χάριν, στην έγκριση του πρώτου πολυετούς προϋπολογισμού (2016-2018) και την καθιέρωση πιστοποιητικών δαπανών για τον περιορισμό των εκτός προϋπολογισμού δαπανών. Το σύστημα των πιστοποιητικών επιβάλλει στα υπουργεία να έχουν εξασφαλίσει την απαιτούμενη χρηματοδότηση πριν προβούν σε ανάληψη υποχρεώσεων.
- γ) Στις προϋποθέσεις που έθεσε η Επιτροπή περιλαμβανόταν η απαίτηση²⁴ κατάρτισης προγράμματος βελτιώσεων, το οποίο θα κάλυπτε τις πολιτικές προτεραιότητες, τα προγράμματα και τα έργα, τις μεταρρυθμίσεις, τους δείκτες, τους επιμέρους στόχους και τις τιμές αναφοράς. Η εν λόγω απαίτηση συνέβαλε στην έγκριση του σχεδίου μεταρρύθμισης του 2011 (βλέπε σημείο 29). Όσον αφορά την εφαρμογή του σχεδίου αυτού, από το 2012, η Επιτροπή εκπονεί συστηματικές αξιολογήσεις της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, κατά τρόπον ώστε τα αναμενόμενα από τη μεταρρύθμιση αποτελέσματα να είναι συγκρίσιμα με την συντελούμενη πρόοδο. Πρόκειται για ορθή πρακτική, μολοντί δεν είναι σαφές σε ποιο βαθμό ή πότε αναμένονται οι μεταρρυθμίσεις, καθώς τα αναμενόμενα αποτελέσματα δεν καθορίστηκαν επακριβώς (βλέπε **πλαίσιο 4**).

24 Η προϋπόθεση αυτή περιλαμβανόταν στη συμφωνία χρηματοδότησης του APN.

Παραδείγματα ασαφών αποτελεσμάτων αναμενόμενων από τη μεταρρύθμιση

- Δραστική μείωση των εκτός προϋπολογισμού δαπανών, χωρίς να ορίζεται ο χρόνος ή το μέγεθος.
- Καθιέρωση συστήματος λογιστικής σε δεδουλευμένη βάση, χωρίς να καθορίζεται προθεσμία.
- Χρήση ενιαίου λογαριασμού του Δημοσίου, χωρίς να καθορίζεται προθεσμία.
- Διεύρυνση του καλυπτόμενου από τους ελέγχους πεδίου, χωρίς συγκεκριμένους επιμέρους στόχους.

Η αντιπροσωπεία της ΕΕ δεν διέθετε την εμπειρογνώσια που απαιτείτο για τη διαχείριση των πράξεων δημοσιονομικής στήριξης επί τόπου

31

Η διαχείριση της δημοσιονομικής στήριξης απαιτεί διαφορετικές ικανότητες από αυτές που χρειάζονται για τη διαχείριση έργων. Η αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Ονδούρα δεν διέθετε την αναγκαία εμπειρογνώσια όσον αφορά τη μακροοικονομική διαχείριση και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, ώστε να είναι σε θέση να διαχειρίζεται τις πράξεις δημοσιονομικής στήριξης επί τόπου. Μέχρι το 2013, για τη διευθέτηση ζητημάτων που άπτονταν της δημοσιονομικής στήριξης ή για τη μακροοικονομική ανάλυση, η αντιπροσωπεία της ΕΕ βασιζόταν στην υποστήριξη που της παρείχε η περιφερειακή αντιπροσωπεία στη Νικαράγουα. Μολονότι η αντιπροσωπεία στην Ονδούρα μπορεί ως έναν βαθμό να βασίζεται στις κεντρικές υπηρεσίες, η έλλειψη εμπειρογνώσιας στο επίπεδο της ίδιας της χώρας εξακολουθεί να επηρεάζει αρνητικά τη δημοσιονομική στήριξη. Αυτό έχει ιδιαίτερη σημασία στην περίπτωση της Ονδούρας, όπου παρεχόταν δημοσιονομική στήριξη παρά τη χρόνια μακροοικονομική αστάθεια (βλέπε σημεία 25 και 26).

Μολονότι οι δράσεις της ΕΕ παρήγαν συνήθως τις αναμενόμενες εκροές, οι αδυναμίες των εργαλείων παρακολούθησης δυσχέραιναν την αξιολόγηση των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων

32

Εξετάσαμε κατά πόσον οι δράσεις υλοποιήθηκαν σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό τους και αν οι επιδιωκόμενες εκροές υλοποιήθηκαν δεόντως. Εξετάσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή παρακολουθεί δεόντως την υλοποίηση και τις επιδόσεις των δράσεών της.

Οι αναμενόμενες εκροές επιτεύχθηκαν κατά κανόνα, αν και με ορισμένες καθυστερήσεις κυρίως εξαιτίας των αντίξωων συνθηκών

33

Οι δραστηριότητες που προέβλεπαν οι δράσεις της Επιτροπής στους τομείς προτεραιότητας που εξετάσαμε εκτελέστηκαν κατά κανόνα, ενώ και οι εκροές υλοποιήθηκαν ως επί το πλείστον. Ωστόσο, στον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, οι εκροές επιτεύχθηκαν μόνον εν μέρει. Αυτό οφειλόταν στις αντίξωες συνθήκες που επικρατούσαν στη χώρα μετά το πραξικόπημα του 2009, καθώς και στο γεγονός ότι οι εθνικές αρχές δεν συνεργάστηκαν αρκετά για την υλοποίηση των έργων. Κατά συνέπεια, δεν επιτεύχθηκε η εναρμόνιση του νομικού πλαισίου, η οποία συνιστούσε έναν από τους βασικούς στόχους του προγράμματος PASS.

34

Μολονότι οι εκροές επιτεύχθηκαν κατά κανόνα, καθυστερήσεις στην υλοποίησή τους σημειώθηκαν σε όλους τους τομείς προτεραιότητας λόγω του πραξικόπηματος του 2009, της απουσίας συμφωνίας μεταξύ της χώρας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου κατά την περίοδο 2012-2014 (βλέπε σημείο 35) και των περιορισμένων ικανοτήτων των εθνικών αρχών.

35

Οι καθυστερήσεις ήταν περισσότερο αισθητές στον τομέα της δασοκομίας, εξαιτίας κυρίως του πραξικοπήματος του 2009. Μετά την ακύρωση των αρχικών προγραμμάτων για τη δασοκομία το 2009, η Επιτροπή κατάφερε να υπογράψει τις συμφωνίες χρηματοδότησης των προγραμμάτων MOSEF και EuroFor μόλις κατά το δεύτερο ήμισυ της περιόδου προγραμματισμού (2011 και 2013 αντίστοιχα), ενώ η εφαρμογή τους άρχισε στο τέλος της περιόδου (2012 και 2014 αντίστοιχα). Στη συνέχεια, το πρόγραμμα MOSEF γνώρισε και άλλες καθυστερήσεις στη σύναψη των σχετικών συμβάσεων και την υλοποίησή τους. Όλες οι τοπικές επιχορηγήσεις και τα περισσότερα έργα που αφορούσαν το Ινστιτούτο Διατήρησης των Δασών υπογράφηκαν τον τελευταίο μήνα πριν από την καταληκτική ημερομηνία για τη σύναψη των συμβάσεων. Συνεπεία αυτού, η βοήθεια της ΕΕ προς τον τομέα της δασοκομίας θα εξακολουθήσει μάλλον να χορηγείται έως το 2019, μολοντί η αρχική πρόβλεψη ήταν να ολοκληρωθεί έως το 2014.

Παρά τη χρήση διαφόρων εργαλείων, η παρακολούθηση των επιδόσεων παρουσιάζει ορισμένες αδυναμίες

36

Για την παρακολούθηση της στήριξης της ΕΕ, η Επιτροπή χρησιμοποίησε διάφορα εργαλεία, όπως δείκτες, επιτόπιες επισκέψεις, παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων και αξιολογήσεις. Η επιλογή και η χρήση των δεικτών παρουσιάζει αδυναμίες.

- α) Σχεδόν οι μισοί δείκτες του προγράμματος PASS δεν ήταν αρκούντως συναφείς, καθώς δεν σχετίζονταν με τους στόχους της δράσης.
- β) Για την παρακολούθηση της προόδου ορισμένων στόχων δράσεων δεν χρησιμοποιούνταν δείκτες. Ως σχετικά παραδείγματα αναφέρονται η βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, η μείωση της μητρικής και παιδικής θνησιμότητας και η δημιουργία αξιοπρεπούς απασχόλησης στον τομέα της δασοκομίας.
- γ) Στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, οι δείκτες αφορούσαν μόνο δραστηριότητες και όχι επακόλουθα και δεν ευθυγραμμίζονταν πλήρως με τις εθνικές στρατηγικές. Αναφέρονταν, παραδείγματος χάριν, στον αριθμό των κατοίκων που αποκτούσαν νέα ή βελτιωμένη πρόσβαση στην ύδρευση και την αποχέτευση και όχι στο εθνικό ποσοστό των νοικοκυριών της υπαίθρου που είχαν πρόσβαση σε πόσιμο νερό.
- δ) Συχνά οι δείκτες δεν είχαν τιμές αναφοράς. Για τη μέτρηση της προόδου και την αξιολόγηση του κατά πόσον οι επιμέρους στόχοι είναι όχι μόνο ρεαλιστικοί αλλά και αρκούντως φιλόδοξοι, απαιτείται ένα ακριβές σημείο εκκίνησης. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες είχαν οριστεί τιμές αναφοράς, αυτές δεν ήταν πάντοτε αξιόπιστες λόγω αδυναμιών στη συλλογή των δεδομένων από τις αρχές της χώρας.
- ε) Κατά τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήσαμε, η κυβέρνηση της Ονδούρας και διάφορα υπουργεία έθεσαν εν αμφιβόλω την ποιότητα και τη συνάφεια των δεδομένων παρακολούθησης που συλλέγει το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής, τα οποία ενίοτε διέφεραν από τα στοιχεία παρακολούθησης που συγκεντρώνουν τα αρμόδια υπουργεία.
- στ) Σε ορισμένες περιπτώσεις οι δείκτες δεν ήταν αξιόπιστοι (π.χ. μηδενική παράνομη υλοτομία) ή απλώς είχαν καθοριστεί μετά τη δέσμευση των σχετικών κεφαλαίων. Για το APN, οι δείκτες και οι επιμέρους στόχοι επελέγησαν αφού υπογράφηκε η συμφωνία χρηματοδότησης.

Παρατηρήσεις

37

Ως εργαλείο παρακολούθησης η Επιτροπή χρησιμοποίησε επίσης τις επιτόπιες επισκέψεις. Μολονότι οι επισκέψεις αυτές ήταν τεκμηριωμένες, δεν σχεδιάζονταν κατόπιν ανάλυσης των κινδύνων.

38

Η παρακολούθηση βάσει αποτελεσμάτων διενεργείτο από εξωτερικούς συμβούλους κατά τη διάρκεια ή μετά την υλοποίηση των δράσεων. Κατά την υπό εξέταση περίοδο, παρακολούθηση πραγματοποιείτο σε κάθε τομέα προτεραιότητας και για όλες τις δράσεις που κατέγραφαν σημαντική πρόοδο. Οι σύμβουλοι διατύπωναν συστάσεις στις οποίες δεν εδίδετο συστηματικά συνέχεια. Σε ορισμένες περιπτώσεις (APN), αιτία αυτού ήταν το γεγονός ότι οι συστάσεις διατυπώνονταν προς τα τέλη της περιόδου υλοποίησης, ενώ, σε άλλες, αυτό συνέβαινε απλώς επειδή οι εθνικές αρχές δεν λάμβαναν τα αναγκαία μέτρα για την υλοποίηση των συστάσεων.

Η Επιτροπή κατέβαλε αξιοσημείωτες προσπάθειες για την επίτευξη εποικοδομητικού διαλόγου πολιτικής, γεγονός που οδήγησε σε θετικές αλλαγές

39

Εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή εφάρμοζε συστηματοποιημένη προσέγγιση ως προς τον διάλογο πολιτικής, η οποία να περιλαμβάνει σαφείς στόχους, συχνή αλληλεπίδραση, καταγραφή της προόδου και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων. Εξετάσαμε επίσης κατά πόσον ο διάλογος πολιτικής συμβάδιζε με τους στόχους των δράσεων της ΕΕ, καθώς και αν ήταν ενεργός, εποικοδομητικός και επαρκής για να επιφέρει πραγματικό αντίκτυπο.

Η Επιτροπή ανέπτυξε συναφείς στρατηγικές διαλόγου πολιτικής για τους περισσότερους τομείς προτεραιότητας

40

Οι όροι του διαλόγου πολιτικής της ΕΕ με την Ονδούρα καθορίζονταν στη συμφωνία πολιτικού διαλόγου και συνεργασίας (βλέπε σημείο 6) και στο μέλλον θα διέπονται από τη συμφωνία σύνδεσης (βλέπε σημείο 5). Το γενικό πλαίσιο του διαλόγου πολιτικής είναι κατάλληλο. Από το 2012, η αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Ονδούρα έχει αναπτύξει οκτώ στρατηγικές διαλόγου πολιτικής, οι οποίες καλύπτουν τη μακροοικονομική πολιτική, τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, την αναπτυξιακή πολιτική, την αξιοπρεπή απασχόληση, την επισιτιστική ασφάλεια, τη δασοκομία, την ύδρευση και την αποχέτευση, καθώς και τα συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.

41

Οι εν λόγω στρατηγικές που επικαιροποιήθηκαν το 2013 και το 2015, περιέχουν τους στόχους που επιδιώκει να επιτύχει ο διάλογος πολιτικής. Αποτελούν ορθή πρακτική, μολοντί τείνουν προς γενικότητες και είναι ασαφείς ως προς τον αριθμό και το επίπεδο των απαιτούμενων επαφών. Επιπλέον, η κάλυψη που προσφέρουν δεν είναι εξαντλητική: δεν υπάρχει ακόμη συγκεκριμένη στρατηγική διαλόγου για τη μείωση της φτώχειας ή την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη.

42

Οι σημαντικές πτυχές του διαλόγου πολιτικής τεκμηριώνονται σε εκθέσεις σχετικά με τη χώρα που υποβάλλει η αντιπροσωπεία στις κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής. Επίσης, ο διάλογος τεκμηριώνεται εν μέρει από τους υπευθύνους έργων, οι οποίοι υποβάλλουν στην Επιτροπή αναφορές σχετικά με τις σημαντικές συνεδριάσεις. Τέτοιες αναφορές έχουν υποβληθεί, παραδείγματος χάριν, όσον αφορά την υγεία, την εκπαίδευση, τη δασοκομία και τα συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Εντούτοις, η εφαρμογή των στρατηγικών για τον διάλογο πολιτικής δεν τεκμηριώνεται πλήρως. Πέραν αυτών, η Επιτροπή δεν έχει αξιολογήσει την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στις στρατηγικές διαλόγου πολιτικής.

Ο διάλογος πολιτικής της Επιτροπής διευκόλυνε την υλοποίηση των δράσεων της ΕΕ και οδήγησε σε ορισμένες απτές βελτιώσεις**43**

Ο διάλογος πολιτικής διεξάγεται περισσότερο από τους χορηγούς βοήθειας παρά από τις εθνικές αρχές, γεγονός που συνιστά τη δεύτερη καλύτερη προσέγγιση. Η Επιτροπή έχει καταβάλει σημαντικές προσπάθειες, προκειμένου να διεξαγάγει συναφή και εποικοδομητικό διάλογο πολιτικής σε όλα τα επίπεδα. Συμμετέχει σε όλες τις πρωτοβουλίες συντονισμού του διαλόγου με άλλους χορηγούς. Επίσης, διεξάγει διμερή διάλογο ή διάλογο στο πλαίσιο συντονιστικών επιτροπών που εποπτεύουν τις δράσεις που χρηματοδοτεί η ίδια, παραδείγματος χάριν στους τομείς της δασοκομίας ή της ασφάλειας και της δικαιοσύνης. Συνολικά, ο διάλογος της Επιτροπής συμβάδιζε με τους στόχους των δράσεων και συνέβαλε στην υλοποίησή τους.

44

Μολοντί η ΕΕ είναι ένας από τους σημαντικότερους χορηγούς βοήθειας στην Ονδούρα, η μέση χρηματοδοτική συνεισφορά της κατά την υπό εξέταση περίοδο ανήλθε σε μόλις 0,2 % του ΑΕγχΠ της χώρας. Επομένως, η μόχλευση που μπορεί να αναμένει να ασκήσει μέσω του διαλόγου πολιτικής είναι περιορισμένη και μάλιστα πολύ χαμηλότερη, λόγω χάριν, από την αντίστοιχη των Ηνωμένων Πολιτειών, του μεγαλύτερου εμπορικού εταίρου της Ονδούρας. Ωστόσο, ο διάλογος της Επιτροπής είχε επίσης αντίκτυπο που υπερέβαινε τους στόχους των δράσεων. Παραδείγματος χάριν:

- α) Πέραν των δράσεων, ο διάλογος της Επιτροπής στον τομέα της δασοκομίας περιελάμβανε και άλλα συναφή ζητήματα, όπως την καταπολέμηση της μόλυνσης από σκολυτίδες και τις διαπραγματεύσεις για εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης ΕΕ-Ονδούρας με αντικείμενο την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο. Οι εν λόγω διαπραγματεύσεις στέφθηκαν με επιτυχία και, με συμφωνία που θα υπογραφεί κατά πάσα πιθανότητα το 2016, η χώρα θα δεσμευθεί να εμπορεύεται αποκλειστικά νομίμως υλοτομημένα προϊόντα ξυλείας και να αναπτύξει σύστημα επαλήθευσης της νομιμότητας αυτής της ξυλείας. Οι διαπραγματεύσεις αυτές συνέβαλαν επίσης στην ενίσχυση των ικανοτήτων στον τομέα της δασοκομίας.
- β) Στον τομέα των ανθρωπίνων δικαιωμάτων²⁵, ο διάλογος πολιτικής της Επιτροπής ήταν καθοριστικός για την προώθηση της εγκατάστασης Γραφείου της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ για τα ανθρώπινα δικαιώματα στην Ονδούρα. Η κυβέρνηση της χώρας έδωσε τη συγκατάθεσή της και το Γραφείο αναμένεται να λειτουργήσει σύντομα. Η Επιτροπή προώθησε επιτυχώς νομοθετικές αλλαγές, όπως τον νόμο περί προστασίας των υπερασπιστών των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Συνέβαλε επίσης στη δημιουργία πλατφόρμας για τη διεξαγωγή διαλόγου με την κοινωνία των πολιτών όσον αφορά τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ανταλλαγή απόψεων με την κυβέρνηση.

45

Ωστόσο, υπήρχαν και ορισμένοι παράγοντες που περιόρισαν τον δυναμικό αντίκτυπο του διαλόγου της Επιτροπής:

- α) Δεν εντοπίσαμε πολλά στοιχεία που να μαρτυρούν ότι η Επιτροπή επελήφθη, μέσω του διαλόγου της, ορισμένων τομέων που υποστηρίζονται από το APN. Διοργάνωσε, λόγω χάριν, ορισμένες διμερείς τεχνικές συνεδριάσεις με τις εθνικές αρχές, προκειμένου να υπερβεί τις μείζονες δυσκολίες που αντιμετωπίζει με την επίτευξη των επιμέρους στόχων στον τομέα της εκπαίδευσης²⁶. Ο διάλογος με τους λοιπούς χορηγούς βοήθειας στον τομέα αυτό κάλυπτε γενικές πτυχές, όπως τα συστήματα διαχείρισης και τον νέο νόμο για την εκπαίδευση. Δεν ασχολήθηκε με τα υψηλά ποσοστά επανάληψης τάξεων και πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου. Επιπλέον, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι ο διάλογος πολιτικής της Επιτροπής κάλυπτε την υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής για τις στατιστικές για την περίοδο 2011-2015 ή τη μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης, μολοντί τα προαναφερόμενα αποτελούσαν μέρος των επιδιωκόμενων στόχων της δράσης.
- β) Οι αρχές της Ονδούρας δεν ήταν πάντοτε δεκτικές στον διάλογο πολιτικής της Επιτροπής. Παρά τις προσπάθειες της ΕΕ, η κυβέρνηση, παραδείγματος χάριν, δεν ενέκρινε εθνική πολιτική στον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν κατάφερε να προωθήσει το «παρατηρητήριο του δικαστικού συστήματος» που είχε συγκροτηθεί με τη στήριξη της ΕΕ. Η προβολή και η αποτελεσματικότητά του απειλούνται για τον λόγο ότι η κυβέρνηση υποστηρίζει τη δημιουργία άλλου παρατηρητηρίου²⁷.

- 25 Ο τομέας αυτός συνδέεται στενά με την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη.
- 26 Δύο συνεδριάσεις το 2011, μία το 2012 και μία το 2013.
- 27 Το τελευταίο σχεδιάστηκε από την «αποστολή κατά της διαφθοράς και της ατιμωρησίας στην Ονδούρα», μια διεθνή επιτροπή που συστάθηκε προκειμένου να διερευνήσει το πρόβλημα της διαφθοράς. Ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών πρότεινε το παρατηρητήριο αυτό να παράσχει στήριξη στις αρχές για μία τετραετία για τη διερεύνηση και τη δίωξη εγκλημάτων, καθώς και για τη μεταρρύθμιση του συστήματος της δικαιοσύνης.

Παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούν στην Ονδούρα, οι δράσεις της ΕΕ συνέβαλαν στην επίτευξη θετικών εξελίξεων, η συνολική κατάσταση στη χώρα παραμένει ανησυχητική

46

Εξετάσαμε κατά πόσον οι δράσεις της ΕΕ είχαν θετικό αντίτυπο. Για τον σκοπό αυτό, αξιολογήσαμε τις εξελίξεις στους τομείς προτεραιότητας, καθώς και την τυχόν σχέση τους με τη στήριξη που παρέχει η ΕΕ.

Το επίπεδο της φτώχειας αυξήθηκε

47

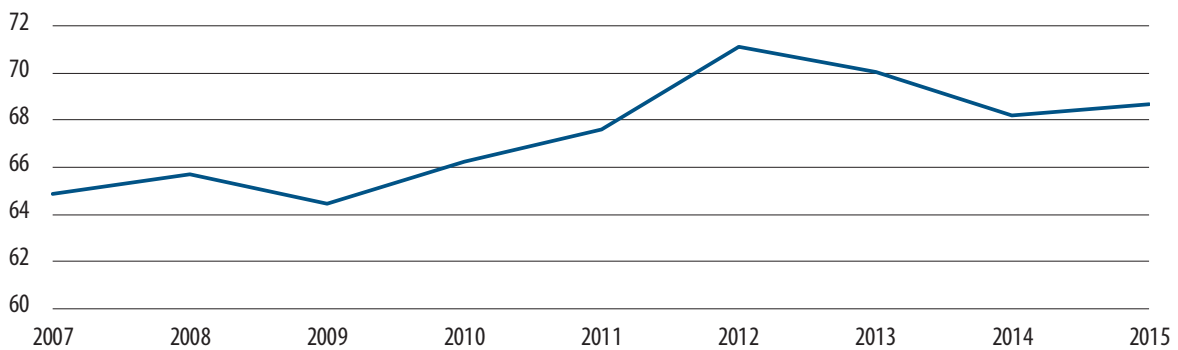
Παρά τις αυξημένες κοινωνικές δαπάνες, κατά την περίοδο 2007-2015, το επίπεδο της φτώχειας, υπολογιζόμενο βάσει εισοδήματος και στοιχειωδών αναγκών, σημείωσε αύξηση (βλέπε **γράφημα 3**). Μολονότι η φτώχεια πλήττει κυρίως την ύπαιθρο, η ακραία φτώχεια έχει αυξηθεί δραματικά και στα αστικά κέντρα. Η Ονδούρα παραμένει μία από τις πλέον φτωχές και με τις μεγαλύτερες ανισότητες²⁸ χώρες της Λατινικής Αμερικής.

28 Ο συντελεστής Gini ήταν 0,58 % το 2014.

Γράφημα 3

Επίπεδο φτώχειας στην Ονδούρα (%)

Ποσοστό φτώχειας (%)

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής.

Εκπαίδευση

48

Στον τομέα αυτό έχει επιτευχθεί μια σειρά θετικών αποτελεσμάτων. Το Υπουργείο Παιδείας ενέκρινε νέο νόμο περί εκπαίδευσης²⁹, καθώς και αρκετούς κανονισμούς. Ο τομέας στον οποίο η διεθνής κοινότητα αναγνωρίζει ότι έχει συντελεστεί η σημαντικότερη πρόοδος είναι η συμμόρφωση με τον ελάχιστο αριθμό των 200 ημερών διδασκαλίας ετησίως για τα δημόσια σχολεία. Επιπλέον, στις μειονεκτικές περιοχές άνοιξαν ετησίως περί τα 400 κέντρα προσχολικής αγωγής, ενώ οι βελτιώσεις στο σύστημα διαχείρισης των ανθρώπινων πόρων είχαν ως αποτέλεσμα την κατάργηση 15 000 περίπου θέσεων ανύπαρκτων εκπαιδευτικών.

49

Ωστόσο, από τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας, δεν επιτεύχθηκε ο επιμέρους στόχος που αφορούσε τον αριθμό των παιδιών που αποφοιτούν από το δημοτικό και του οποίου η επίτευξη είχε οριστεί για το 2015. Από τους επτά επιμέρους στόχους που όριζε για το 2013 το εθνικό σχέδιο για την περίοδο 2010-2022 επιτεύχθηκαν μόνο τρεις³⁰ (βλέπε **πλαίσιο 1**). Από τους δείκτες περί εκπαίδευσης που ορίζονταν στο κυβερνητικό πρόγραμμα της περιόδου 2010-2014 επτά δεν ήταν μετρήσιμοι, δέκα σημείωσαν ικανοποιητική πρόοδο και ένδεκα απέφεραν αποτελέσματα κατώτερα των αναμενόμενων³¹. Στο πλαίσιο του APN, δεν επιτεύχθηκε κανένας από τους οκτώ επιμέρους στόχους που έπρεπε να επιτευχθούν έως το 2014. Μάλιστα για έξι από αυτούς τα αποτελέσματα είναι κατώτερα και των τιμών αναφοράς³².

50

Δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι το APN είχε ιδιαίτερο αντίκτυπο στον τομέα της εκπαίδευσης. Μολονότι, κατά την περίοδο 2007-2010, ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Παιδείας αυξήθηκε σημαντικά, κατά την περίοδο εφαρμογής του APN παρέμεινε στάσιμος. Ωστόσο, αυξήθηκε η αποδοτικότητα μέσω της αύξησης των κονδυλίων για την προσχολική εκπαίδευση και της μείωσης του μισθολογικού κόστους από το 55 % των δαπανών το 2007 στο 49 % το 2014.

Υγεία

51

Επιτεύχθηκαν τέσσερις από τους πέντε επιμέρους στόχους του APN που αφορούσαν την υγεία. Αυξήθηκε ο αριθμός των γεννήσεων σε νοσοκομεία, καθώς και το ποσοστό της προγεννητικής και της μεταγεννητικής φροντίδας. Αυξήθηκε επίσης ο αριθμός των ιατρικών επισκέψεων στην ύπαιθρο. Ο συνολικός στόχος του APN για την υγεία επιτεύχθηκε, δεδομένου ότι, κατά την υπό εξέταση περίοδο, τα ποσοστά της παιδικής και της μητρικής θνησιμότητας παρουσιάζουν ελαφρά μείωση. Παρ' όλα αυτά, δεν επιτεύχθηκαν οι επιμέρους στόχοι που έθεταν το εθνικό σχέδιο υγείας 2010-2014 και οι αναπτυξιακοί στόχοι της χιλιετίας (βλέπε **πίνακα 1**).

- 29 Βασικός νόμος για την εκπαίδευση («*Ley Fundamental de Educación*»).
- 30 Ο αριθμός των ημερών διδασκαλίας, το ποσοστό φοίτησης στον πρώτο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και ο μέσος όρος των ετών παραμονής στη σχολική εκπαίδευση.
- 31 Όπως διαπίστωσε το ανώτατο όργανο ελέγχου της Ονδούρας.
- 32 Καθαρή κάλυψη της προσχολικής αγωγής, καθαρή κάλυψη του τρίτου κύκλου της βασικής εκπαίδευσης, επιδόσεις στα μαθηματικά στο τρίτο έτος της βασικής εκπαίδευσης, ποσοστό των παιδιών που εγκαταλείπουν πρόωρα το σύστημα, επιδόσεις στα ισπανικά τόσο στον πρώτο όσο και στον δεύτερο κύκλο της βασικής εκπαίδευσης.

Ποσοστά παιδικής και μητρικής θνησιμότητας

		Ποσοστό παιδικής θνησιμότητας (ανά 1 000 γεννήσεις ζώντων)	Ποσοστό μητρικής θνησιμότητας (ανά 100 000 γεννήσεις ζώντων)
Κατάσταση το 2009		26	108
Επιμέρους στόχοι	Εθνικό σχέδιο υγείας 2010-2014 (επιμέρους στόχος για το 2014)	15	60
	Αναπτυξιακοί στόχοι της χιλιετίας (επιμέρους στόχοι για το 2015)	16	45
Κατάσταση το 2014		24	73

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής, εθνικό σχέδιο υγείας, αναπτυξιακοί στόχοι της χιλιετίας.

52

Ωστόσο, η ύπαρξη της αναγκαίας πολιτικής βούλησης κατέστη σαφής με τη σημαντική αύξηση του προϋπολογισμού του Υπουργείου Υγείας κατά την περίοδο 2007-2015 και τις προσπάθειες για την ενίσχυση της αποδοτικότητας των δαπανών. Από την άποψη αυτή, μειώθηκαν οι κεντρικές δαπάνες, με το μισθολογικό κόστος να αντιστοιχεί όχι πλέον στο 18 % αλλά στο 15,4 % των δαπανών. Η ΕΕ, μαζί με τους άλλους χορηγούς βοήθειας, συνέβαλε σε αυτές τις θετικές εξελίξεις. Παρά ταύτα, η περαιτέρω πρόοδος ανεκόπη λόγω των διαρθρωτικών αδυναμιών, της κατ' επανάληψιν εκδήλωσης ασθενειών³³ και των συχνών υπουργικών ανασχηματισμών.

Ύδρευση και αποχέτευση

53

Στην Ονδούρα καταγράφεται σχετικά υψηλό ποσοστό πρόσβασης στην ύδρευση (86 % των νοικοκυριών το 2012) και την αποχέτευση (80 % των νοικοκυριών το 2012)³⁴. Τα ποσοστά αυτά προσεγγίζουν ή και υπερβαίνουν τους αναπτυξιακούς στόχους της χιλιετίας για το 2015 (88 % και 75 % αντίστοιχα). Εντούτοις, υπάρχουν σημαντικές ανισότητες μεταξύ των αστικών κέντρων και της υπαίθρου. Μία άλλη μείζων πρόκληση είναι το πόσιμο νερό. Υπολογίζεται ότι μόνο το 10 % του αγροτικού πληθυσμού έχει πρόσβαση σε νερό υποβαλλόμενο σε επεξεργασία με χλώριο, έναντι 70 % στα αστικά κέντρα³⁵.

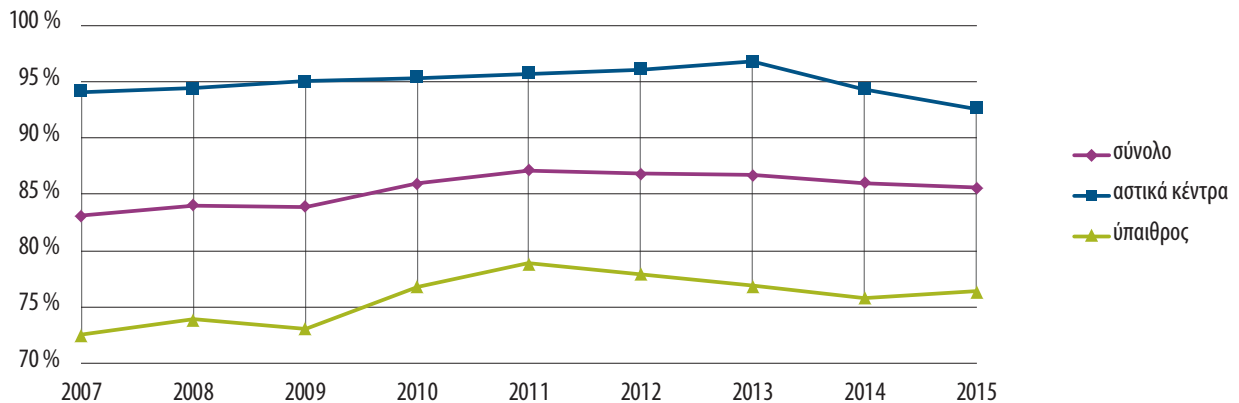
54

Από την έναρξη της εφαρμογής του PAPSAC το 2012, δεν παρατηρήθηκε καμία βελτίωση των ποσοστών που αναφέρονταν στην πρόσβαση σε νερό βρύσης (βλέπε **γράφημα 4**) και την αποχέτευση³⁶ λόγω της ανεπάρκειας των επενδύσεων³⁷. Ο προϋπολογισμός που διετίθετο στον εθνικό πάροχο ύδατος³⁸ αυξήθηκε κατά την περίοδο 2007-2014, ωστόσο, οι πρόσθετοι πόροι που λάμβανε ο πάροχος των υπηρεσιών απορροφούνταν κυρίως από υποχρεωτικές δαπάνες, όπως οι μισθοί και η εξόφληση χρεών.

- 33 Όπως ο ιός τσικουγκούνια, ο δάγκειος πυρετός, η ελονοσία και ο ιός Ζίκα.
- 34 Εθνική δημογραφική και υγειονομική έρευνα 2011-2012, κυβερνητική έκθεση σχετικά με το εθνικό σχέδιο 2010-2014 και *Foro Nacional de Convergencia*, μια οργάνωση της κοινότητας των πολιτών που παρακολουθεί την υλοποίηση των εθνικών αναπτυξιακών στρατηγικών.
- 35 Εθνικό πρόγραμμα για τη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού, στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου για το πόσιμο νερό και την αποχέτευση.
- 36 Κοινό πρόγραμμα ΠΟΥ/ UNICEF για την παρακολούθηση της ύδρευσης και της αποχέτευσης στην Ονδούρα. επικαιροποίηση Ιουνίου 2015. Στοιχεία ελήφθησαν επίσης από το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής.
- 37 Παγκόσμια Τράπεζα, 2013. «Honduras — A Public Expenditure Review: Decentralisation of water and sanitation services».
- 38 *Servicio Autónomo Nacional de Acueductos y Alcantarillados*.

Γράφημα 4

Νοικοκυριά με πρόσβαση σε νερό βρύσης στην Ονδούρα

Πηγή: Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής.

55

Δεδομένου του πλαισίου αυτού, η συμβολή της ΕΕ στον τομέα αυτό ήταν σχετικά περιορισμένη. Οι εθνικές αρχές χρησιμοποίησαν χρηματοδότηση προερχόμενη από πολλούς χορηγούς βοήθειας, προκειμένου να εξασφαλίσουν την πρόσβαση στην ύδρευση και την αποχέτευση 13 957 κατοίκων, ενώ παράλληλα ενίσχυσαν 20 δημοτικά συμβούλια ύδρευσης, καθώς και τοπικές μονάδες εποπτείας και ελέγχου, συγκρότησαν τρία συμβούλια αρμόδια για λεκάνες απορροής ποταμών και ενέκριναν το εθνικό σχέδιο για το πόσιμο νερό και την αποχέτευση και τους σχετικούς με αυτό δημοσιονομικούς κανόνες.

39 2 800 εκατομμύρια χιλιόγραμμα συνολικής αξίας 2 100 εκατομμυρίων δολαρίων (πηγή: Κεντρική Τράπεζα της Ονδούρας).

Συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας

56

Οι στόχοι του PAPSAC επιτεύχθηκαν. Επρόκειτο για επιμέρους στόχους εκροών και αφορούσαν τον αριθμό των διεργασιών που έλαβαν διαπίστευση, των παραγωγών που έλαβαν πιστοποίηση και των εκστρατειών ευαισθητοποίησης. Παρά ταύτα, είναι αδύνατον να μετρηθεί ο τελικός αντίκτυπος αυτής της στήριξης στην ανταγωνιστικότητα των προϊόντων της χώρας. Βάσει ορισμένων ενδείξεων, ο αντίκτυπος αυτός ήταν μάλλον περιορισμένος. Από το 2012 έως το 2015, οι εξαγωγές αυξήθηκαν ελαφρώς από άποψη όγκου, αλλά μειώθηκαν από άποψη αξίας. Ο όγκος των εξαγωγών προς την ΕΕ παρουσίασε διακυμάνσεις, ωστόσο, τα ανώτατα επίπεδα του 2011³⁹ δεν επιτεύχθηκαν εκ νέου στην πορεία, παρά τη σύναψη της συμφωνίας σύνδεσης το 2012 (βλέπε σημείο 5).

Μολονότι με τη στήριξη της ΕΕ επήλθαν μεταρρυθμίσεις στη διαχείριση των δασών, είναι ακόμη πολύ νωρίς να διαπιστωθεί ο συνολικός αντίκτυπος

57

Η στήριξη της ΕΕ στον τομέα της δασοκομίας συνέβαλε σε περαιτέρω μεταρρυθμίσεις. Ο συνδυασμός της υποστήριξης έργων με τη δυνατότητα λήψης τομεακής δημοσιονομικής στήριξης από την ΕΕ επιτάχυνε τη διαμόρφωση και την έγκριση, το 2013, ενιαίας τομεακής πολιτικής που ενίσχυσε τις αρμοδιότητες του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών. Η στήριξη της ΕΕ συνέβαλε επίσης σε μεταρρυθμίσεις για τη βελτίωση της διακυβέρνησης του συγκεκριμένου τομέα, την ενίσχυση της διαχείρισης των δασών από τους δήμους και την απλούστευση των διοικητικών διαδικασιών.

58

Μέχρι στιγμής οι μεταρρυθμίσεις δεν έχουν αποφέρει ιδιαίτερο συνολικό αντίκτυπο. Πράγματι, το ποσοστό των δασικών εκτάσεων στην Ονδούρα μειώθηκε από 59 % το 2011 σε 48 % το 2014⁴⁰. Αυτό σημαίνει όχι μόνο μείωση της δασοκάλυψης της χώρας, αλλά και πλήγμα για τη βιοποικιλότητα. Μία από τις βασικές αιτίες ήταν η μείωση των εκτάσεων υπό δασική διαχείριση, όπως αποδεικνύεται από τη μείωση του αριθμού των σχεδίων διαχείρισης δασών⁴¹. Επομένως, ένα στα δύο εκτάρια δεν υπαγόταν πλέον σε σχέδιο διαχείρισης. Συνεπεία αυτού, ήταν δυσκολότερο να αντιμετωπιστούν οριζόντια ζητήματα, όπως οι δασοπυρκαγιές. Ο αριθμός των πυρκαγιών και οι πληττόμενες από αυτές εκτάσεις αυξάνονται σταθερά από το 2012.

59

Η μέχρι στιγμής απουσία προφανούς αντίκτυπου οφείλεται μεταξύ άλλων στα εξής:

- α) Η ενίσχυση του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών γνώρισε νομοθετικές καθυστερήσεις. Συνεπεία αυτού, το Ινστιτούτο δεν ήταν πλήρως λειτουργικό όταν δρομολογήθηκε το EuroFor. Κατ' αυτό τον τρόπο, χάθηκε μια ευκαιρία για τη βελτίωση της αποδοτικότητας όσον αφορά την εφαρμογή της πολιτικής στον τομέα της δασοκομίας γενικώς και του EuroFor ιδιαίτερω.
- β) Οι εθνικές αρχές αξιοποίησαν ελάχιστα τους πρόσθετους δημοσιονομικούς πόρους που προέκυψαν από τη στήριξη της ΕΕ προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους που είχαν τεθεί στον τομέα της δασοκομίας⁴².
- γ) Ο τομέας κλήθηκε να αντιμετωπίσει σημαντικές πρόσθετες προκλήσεις, όπως τη μόλυνση από σκολυτίδες [βλέπε σημείο 44, στοιχείο α)].

- 40 Στατιστικές δασοκομικές εισηγήσεις της Ονδούρας για τα έτη 2011 και 2014.
- 41 Το σχέδιο διαχείρισης δάσους αποτελεί τεχνικό, νομικό και επιχειρησιακό έγγραφο που καθορίζει τον τρόπο βιώσιμης διαχείρισης συγκεκριμένου δάσους για τουλάχιστον μία πενταετία. Περιλαμβάνει στόχους, επενδυτικό σχέδιο και πρόγραμμα δράσης.
- 42 Οι πόροι που μεταφέρονταν κάθε χρόνο από το Δημόσιο Ταμείο της χώρας στο Ινστιτούτο Διατήρησης των Δασών δεν παρουσίασαν αύξηση το 2013 και το 2014. Το 2015 κατεγράφη αύξηση (1,3 εκατομμύρια ευρώ), η οποία όμως ήταν σημαντικά χαμηλότερη από τη δημοσιονομική στήριξη που παρέσχε η ΕΕ και η οποία εκταμιεύθηκε το ίδιο έτος (1,8 εκατομμύρια ευρώ).

Μολονότι με τη στήριξη της ΕΕ κατέστη στενότερη η συνεργασία μεταξύ των φορέων του τομέα της δικαιοσύνης και του τομέα της δημόσιας ασφάλειας, η κατάσταση στη χώρα παραμένει κρίσιμη

60

Από το 2011, έχει ενισχυθεί σημαντικά η δυναμική της καταπολέμησης της βίας, της ατιμωρησίας και της διαφθοράς στην Ονδούρα. Χάρη στη στήριξη της ΕΕ, επιτεύχθηκε πρόοδος ως έναν βαθμό στον τομέα αυτό. Οι συντονιστικές επιτροπές των προγραμμάτων PASS και Eurojusticia συνέβαλαν στη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των φορέων του τομέα της δικαιοσύνης και του τομέα της δημόσιας ασφάλειας. Ένα θετικό αποτέλεσμα της ανταλλαγής αυτής ήταν η σύναψη διυπηρεσιακών συμφωνιών, παραδείγματος χάριν, σχετικά με τη διοργάνωση κοινής επιμόρφωσης. Μολαταύτα, ο διυπηρεσιακός συντονισμός παραμένει περιορισμένος εξαιτίας του γεγονότος ότι κάθε φορέας ακολουθεί δική του στρατηγική. Επιπλέον, οι πρωτοβουλίες για την έγκριση ενιαίας εθνικής πολιτικής στον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης και την εναρμόνιση του νομικού πλαισίου απέβησαν ατελέσφορες λόγω των θεσμικών αδυναμιών και των αντίξων συνθηκών μετά το πραξικόπημα του 2009.

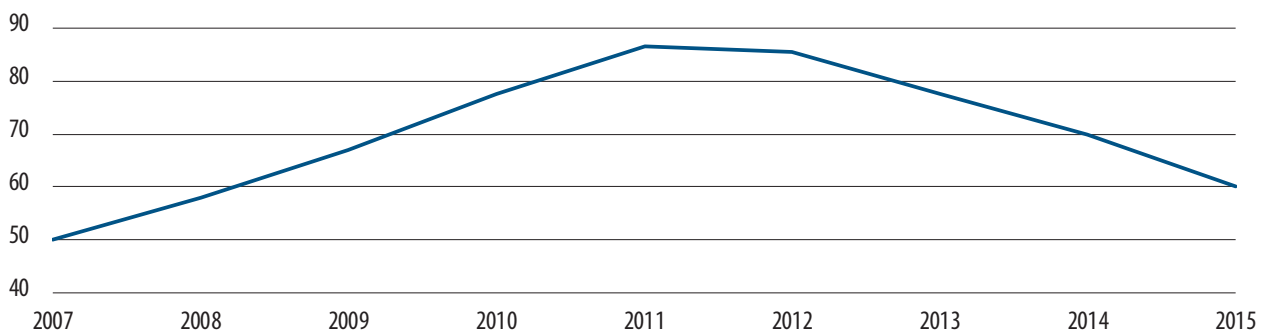
61

Η εκτεταμένη βία εξακολουθεί να αποτελεί πρόβλημα. Μολονότι το ποσοστό ανθρωποκτονιών δεν αντανakλά πλήρως την κατάσταση που επικρατεί συνολικά ως προς την ασφάλεια, συνιστά σημαντικό δείκτη (βλέπε **γράφημα 5**). Παρά τη μείωσή του από το 2012, το ποσοστό αυτό παραμένει πολύ υψηλό τόσο για την περιοχή (λιγότεροι από 30 θάνατοι ανά 100 000 κατοίκους στην Κεντρική Αμερική) όσο και παγκοσμίως (λιγότεροι από δέκα θάνατοι ανά 100 000 κατοίκους⁴³).

43 Γραφείο των Ηνωμένων Εθνών για τον έλεγχο των ναρκωτικών και την πρόληψη του εγκλήματος, «Global Study on Homicide 2013», διαθέσιμο στον ιστότοπο <https://www.unodc.org/gsh/>

Γράφημα 5

Ετήσιο ποσοστό ανθρωποκτονιών ανά 100 000 κατοίκους στην Ονδούρα

Πηγή: Αστυνομία της Ονδούρας.

62

Η μείωση του ποσοστού των ανθρωποκτονιών ερμηνεύεται ποικιλοτρόπως. Η κυβέρνηση βασίζεται σε κατασταλτική προσέγγιση, παραδείγματος χάριν, χρησιμοποιώντας τη στρατιωτική αστυνομία, αντί να επικεντρωθεί περισσότερο στην πρόληψη. Μολονότι είναι πιθανόν οι δραστηριότητες πρόληψης και η ενίσχυση των φορέων της δημόσιας ασφάλειας να έχουν συμβάλει στη μείωση, αυτό δεν αποδεικνύεται κατά τρόπο αδιάσειστο. Δεδομένου ότι η οικονομική συνδρομή της ΕΕ ήταν σχετικά μικρή και ότι ορισμένοι στόχοι του PASS δεν επιτεύχθηκαν, ο αντίκτυπος από τη χρηματοδότηση της ΕΕ είναι μάλλον πολύ περιορισμένος.

63

Στο πλαίσιο του ελέγχου, εξετάσαμε την αποτελεσματικότητα της αναπτυξιακής στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα. Διαπιστώσαμε ότι, παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα, οι δράσεις της ΕΕ ήταν συναφείς, απέδωσαν κατά κανόνα τις αναμενόμενες εκροές και συνέβαλαν σε μια σειρά θετικών εξελίξεων στους τομείς αυτούς. Παράλληλα, ωστόσο, η συνολική κατάσταση στη χώρα εξακολουθεί να είναι ανησυχητική. Το επίπεδο της φτώχειας έχει αυξηθεί, οι δασικές εκτάσεις έχουν μειωθεί, ενώ η βία εξακολουθεί να είναι εκτεταμένη και το ποσοστό των ανθρωποκτονιών πολύ υψηλό. Διαπιστώσαμε επίσης αδυναμίες στην από μέρους της Επιτροπής διαχείριση της βοήθειας που παρέχει η ΕΕ. Βάσει των στοιχείων αυτών, καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι η αναπτυξιακή στήριξη που παρέσχε η ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα ήταν μερικώς αποτελεσματική.

64

Η προσέγγιση που εφαρμόζει η Επιτροπή για την παροχή της αναπτυξιακής στήριξης στη χώρα ορθώς εστίαζε σε τομείς με σημαντικές ανάγκες οι οποίες, ως επί το πλείστον, καλύπτονταν από συναφείς και αξιόπιστες εθνικές στρατηγικές. Ωστόσο, η ευελιξία της προσέγγισης αυτής είχε ως συνέπεια διάφοροι τομείς να λαμβάνουν στήριξη από την ΕΕ για σχετικά περιορισμένο διάστημα, γεγονός που επέτεινε τον κίνδυνο μη εξασφάλισης του αναμενόμενου αντίκτυπου. Επιπλέον, διαπιστώσαμε ότι οι στόχοι των δράσεων της ΕΕ για την παροχή της στήριξης ήταν εξαιρετικά ευρείς, με συνέπεια η οικονομική βοήθεια να διασπείρεται σε πολλούς τομείς ή να μην ανταποκρίνεται σε ορισμένες επείγουσες ανάγκες. Μολονότι στην Ονδούρα η δομή συντονισμού των χορηγών βοήθειας είναι ικανοποιητική, η τελική συνεργασία ήταν σχετικά περιορισμένη, με συνέπεια, σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις, την αλληλοεπικάλυψη της στήριξης. Μολαταύτα, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες προκειμένου να επιτύχει κοινό προγραμματισμό με κράτη μέλη της ΕΕ από το 2018 (βλέπε σημεία 12 έως 20).

Σύσταση 1 — Ενίσχυση της προσέγγισης της ΕΕ βελτιώνοντας τη συνέπεια και την εστίασή της

Κατά την επόμενη τροποποίηση της στρατηγικής για την παροχή υποστήριξης στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα, η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει την προσέγγισή της ως εξής:

- α) εξασφαλίζοντας ότι η στήριξη στους τομείς προτεραιότητας παρέχεται για όσο χρόνο απαιτεί η επίτευξη των καθορισμένων επιμέρους στόχων·
- β) περιορίζοντας την εστίαση των δράσεών της σε λιγότερους αλλά σαφώς καθορισμένους τομείς, ώστε η βοήθεια να παρέχεται σε λιγότερους φορείς·
- γ) συνεχίζοντας τις προσπάθειές της για κοινό προγραμματισμό με τα κράτη μέλη της ΕΕ και καλύτερο συντονισμό της προσέγγισής της με άλλους χορηγούς βοήθειας.

65

Η Επιτροπή παρείχε σημαντικό τμήμα της οικονομικής της βοήθειάς της με τη μορφή δημοσιονομικής στήριξης, ενισχύοντας συνήθως συναφείς και αξιόπιστες εθνικές στρατηγικές. Ωστόσο, η αντιπροσωπεία της ΕΕ δεν διέθετε την αναγκαία εμπειρογνώσια όσον αφορά τη μακροοικονομία και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, ώστε να μπορεί να διαχειρίζεται τις πράξεις δημοσιονομικής στήριξης επί τόπου. Επιπλέον, η παροχή δημοσιονομικής στήριξης στην Ονδούρα είναι συνυφασμένη με σημαντικούς κινδύνους που σχετίζονται με το μακροοικονομικό πλαίσιο και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών. Η Επιτροπή κατάφερε να περιορίσει εν μέρει αυτούς τους κινδύνους μέσω διαλόγου και τεχνικής βοήθειας, καθώς και θέτοντας προϋποθέσεις οι οποίες έπρεπε να πληρούνται πριν από την εκταμίευση της δημοσιονομικής στήριξης. Η Επιτροπή δεν αξιολογούσε κατά αρκούντως συστηματικό τρόπο την επιλεξιμότητα της δημοσιονομικής στήριξης, προκειμένου να αποδείξει ότι η αναμενόμενη πρόοδος επιτυγχάνεται βάσει συγκεκριμένων και σαφώς καθορισμένων κριτηρίων αναφοράς. Σε μία περίπτωση, ανέλαβε τη δέσμευση να παράσχει δημοσιονομική στήριξη, ενώ συγχρόνως ανέστειλε τις εκταμιεύσεις λόγω μη συμμόρφωσης με τις γενικές προϋποθέσεις επιλεξιμότητας. Κατ' αυτό τον τρόπο, τα μηνύματα που λάμβανε η χώρα-εταίρος ήταν αντιφατικά και υπονόμευαν την αποτελεσματικότητα της βοήθειας (βλέπε σημεία 21 έως 31).

Σύσταση 2 — Ενίσχυση της διαχείρισης των πράξεων στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης

Η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει περαιτέρω τη διαχείριση των πράξεων στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης που παρέχει ως εξής:

- α) μεριμνώντας για τη συνέπεια των μηνυμάτων που θα στείλει προς τα έξω η λήψη αποφάσεων σχετικά με νέες συμβάσεις στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης· συγκεκριμένα, οφείλει να αποφεύγει να αναλαμβάνει δεσμεύσεις για δημοσιονομική στήριξη και, συγχρόνως, να αναστέλλει τις εκταμιεύσεις λόγω μη τήρησης των προϋποθέσεων επιλεξιμότητας που αφορούν το μακροοικονομικό πλαίσιο ή/και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών·
- β) αξιολογώντας περισσότερο συστηματικά την επιλεξιμότητα της δημοσιονομικής στήριξης, προκειμένου να αποδεικνύει αν η αναμενόμενη πρόοδος επιτυγχάνεται βάσει συγκεκριμένων και σαφώς καθορισμένων κριτηρίων αναφοράς·
- γ) διασφαλίζοντας ότι, κατά την επόμενη εναλλαγή υπαλλήλων αντιπροσωπειών, η αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Ονδούρα θα ενισχυθεί με εμπειρογνώμονες στον τομέα της μακροοικονομικής διαχείρισης και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.

66

Παρά τις σημαντικές καθυστερήσεις, εξαιτίας κυρίως εξωγενών παραγόντων, υλοποιήθηκαν οι περισσότερες δραστηριότητες και εκροές που αναμένονταν από τις δράσεις της Επιτροπής. Η από μέρους της Επιτροπής παρακολούθηση των επιδόσεων επηρεάστηκε αρνητικά από αδυναμίες στην επιλογή και τη χρήση δεικτών, τον σχεδιασμό των επιτόπιων επισκέψεων, το χρονοδιάγραμμα της παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων και τη συνέχεια που δίδεται στις συνακόλουθες συστάσεις (βλέπε σημεία 32 έως 38).

Σύσταση 3 — Βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων των δράσεων της ΕΕ

Η Επιτροπή οφείλει να βελτιώσει περαιτέρω τη μέτρηση των επιδόσεων των μελλοντικών δράσεων της ΕΕ επιλέγοντας εγκαίρως επαρκείς, συναφείς και ποσοτικώς προσδιορίσιμους δείκτες επιδόσεων και ορίζοντας τις σχετικές τιμές αναφοράς. Από την άποψη αυτή, οφείλει να εξετάσει το ενδεχόμενο ενίσχυσης των εθνικών συστημάτων, και συγκεκριμένα του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής, προκειμένου να λαμβάνει αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με τις δημογραφικές και λοιπές τάσεις. Οφείλει επίσης να βελτιώσει το χρονοδιάγραμμα της βάσει αποτελεσμάτων παρακολούθησης και να διαπιστώνει συστηματικά τη συνέχεια που δίδεται στις σχετικές συστάσεις.

67

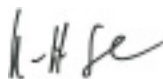
Η Επιτροπή έχει αναπτύξει στρατηγικές διαλόγου προκειμένου να διεξάγει τον διάλογο πολιτικής στους διάφορους τομείς με την κυβέρνηση της χώρας κατά τρόπο συγκροτημένο. Η πρακτική αυτή είναι ορθή, μολονότι οι στρατηγικές αυτές τείνουν να είναι μάλλον γενικές και δεν καλύπτουν όλους τους σχετικούς τομείς, όπως τη μείωση της φτώχειας και την ασφάλεια και τη δικαιοσύνη. Επιπλέον, η Επιτροπή δεν έχει προβεί σε έγγραφες αξιολογήσεις του κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που τίθενται στις στρατηγικές διαλόγου. Η Επιτροπή έχει γενικώς καταβάλει σημαντικές προσπάθειες σε όλα τα επίπεδα, προκειμένου να επιτύχει συναφή και εποικοδομητικό διάλογο πολιτικής, γεγονός το οποίο συνέβαλε στην επίτευξη των στόχων των δράσεων της ΕΕ (βλέπε σημεία 39 έως 45).

Σύσταση 4 — Ενίσχυση του διαλόγου πολιτικής στους τομείς προτεραιότητας

Η Επιτροπή οφείλει να ενισχύσει περαιτέρω τον διάλογο πολιτικής που διεξάγει στους τομείς προτεραιότητας πριν από το 2018, γενικεύοντας τη χρήση στρατηγικών διαλόγου σε όλους τους τομείς. Για τον σκοπό αυτό, οφείλει να ορίσει με σαφήνεια τα αναμενόμενα από τον διάλογο αποτελέσματα ή επακόλουθα. Εν συνεχεία, οφείλει να προβεί σε έγγραφες αξιολογήσεις του κατά πόσον έχουν επιτευχθεί οι στόχοι που τίθενται στις στρατηγικές διαλόγου που εφαρμόζει.

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα ΙΙΙ, του οποίου προεδρεύει ο κ. Karel PINXTEN, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 25ης Οκτωβρίου 2016.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Klaus-Heiner LEHNE
Πρόεδρος

Χάρτης της Ονδούρας

Χαρτογράφηση: Eurostat — GISCO, 06/2016

Διοικητικά σύνορα: © EuroGeographics © UN-FAO © Geonames

Ενδεικτικά κονδύλια που διατέθηκαν στους τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα κατά τις περιόδους 2007-2013 και 2014-2020

Περίοδος	2007-2013		2014-2020
Τομέας προτεραιότητας	Μείωση της φτώχειας		Επισιτιστική ασφάλεια
Καλυπτόμενοι τομείς	ΕΕΠ 1 (2007-2010)	ΕΕΠ 2 (2011-2013)	
	Εκπαίδευση	Υδρευση και αποχέτευση	Οικογενειακή γεωργία
	Υγεία	Ενίσχυση των συστημάτων ποιότητας	
Ποσό διατεθέν στον τομέα προτεραιότητας (εκατ.)	65,5	45,5	
	111		100
Τομέας προτεραιότητας	Φυσικοί πόροι		
Καλυπτόμενοι τομείς	ΕΕΠ 1 (2007-2010)	ΕΕΠ 2 (2011-2013)	
	Δασοκομία	Δασοκομία	
		Ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές	
		Ενεργειακή απόδοση	
Ποσό διατεθέν στον τομέα προτεραιότητας (εκατ.)	21	47	
	68		
Τομέας προτεραιότητας	Δικαιοσύνη και δημόσια ασφάλεια		Κράτος δικαίου
Καλυπτόμενοι τομείς	ΕΕΠ 1 (2007-2010)	ΕΕΠ 2 (2011-2013)	Καταπολέμηση της διαφθοράς
	Ασφάλεια	De facto αλλαγή από την ασφάλεια (PASS) στη δικαιοσύνη (Eurojusticia)	Ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών
Ποσό διατεθέν στον τομέα προτεραιότητας (εκατ.)	41	3	
	44		40
Τομέας προτεραιότητας			Απασχόληση
Καλυπτόμενοι τομείς			Αξιοπρεπής απασχόληση και κοινωνική προστασία
Ποσό διατεθέν στον τομέα προτεραιότητας (εκατ.)			85
			Μέτρα στήριξης
			10
Συνολικό ποσό (εκατ.)	223		235

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Διμερής στήριξη προς την Ονδούρα: αποφάσεις της περιόδου 2007-2015 (σε ευρώ)

Έτος απόφασης	Ονομασία του προγράμματος	Αρχικώς διατεθέν ποσό	Δεσμευθέν ποσό στις 31.12.2015	Καταβληθέν ποσό στις 31.12.2015
Προγράμματα της περιόδου 2007-2013		219 100 000,00	180 704 286,95	116 339 650,22
Μείωση της φτώχειας		102 600 000,00	81 004 660,17	68 906 315,17
2008	Apoyo Presupuestario al Plan de Nación (APN)	60 500 000,00	38 921 310,17	38 921 310,17
2011	Programa de Apoyo Presupuestario Sectorial Agua y Calidad (PAPSAC)	42 100 000,00	42 083 350,00	29 985 005,00
Φυσικοί πόροι		68 000 000,00	66 387 310,95	26 655 622,36
2010	Modernización del sector forestal (MOSEF)	47 000 000,00	46 420 000,00	11 781 637,00
2012	Programa de Apoyo Europeo al Sector Forestal - EuroFor	21 000 000,00	19 967 310,95	14 873 985,36
Ασφάλεια και δικαιοσύνη		36 500 000,00	19 148 940,82	10 306 872,92
2007	Programa de Apoyo al Sector Seguridad en Honduras (PASS) Fase 1	9 000 000,00	6 811 509,16	6 588 572,38
2013	Promoviendo una Justicia Rápida y Accesible en Honduras (Eurojusticia)	27 500 000,00	12 337 431,66	3 718 300,54
Λοιπά προγράμματα της περιόδου 2007-2013		12 000 000,00	14 163 375,01	10 470 839,77
2008	Proyecto de Apoyo a la Modernización de la Administración Pública y a la Integración Regional (PAAPIR)	5 000 000,00	7 548 932,69	6 264 996,94
2009	Phasing Out - Programa de Apoyo a la Seguridad Alimentaria en Honduras (PASAH)	2 000 000,00	1 978 008,79	1 978 008,79
2011	Programa de Apoyo a los Derechos Humanos (PADH)	5 000 000,00	4 636 433,53	2 227 834,04
Προγράμματα της περιόδου 2014-2020		53 200 000,00	13 395 500,00	2 479 100,00
Επισιτιστική ασφάλεια		30 000 000,00	3 997 700,00	799 540,00
2014	Seguridad Alimentaria, Nutrición y Resiliencia en el Corredor Seco (EUROSAN)	30 000 000,00	3 997 700,00	799 540,00
Απασχόληση		11 600 000,00	4 698 900,00	839 780,00
2014	Fortalecimiento Institucional del Empleo Decente y la Seguridad Social en Honduras (EURO +LABOR)	11 600 000,00	4 698 900,00	839 780,00
Κράτος δικαίου		-	-	-
—		-	-	-
Λοιπά προγράμματα της περιόδου 2014-2020 (τεχνική βοήθεια)		10 000 000,00	5 952 150,00	1 187 830,00
2014	Medidas de Apoyo al Desarrollo Institucional y a la Gestión de Políticas (MADIGEP)	10 000 000,00	5 952 150,00	1 187 830,00
ΣΥΝΟΛΑ		272 300 000,00	194 099 786,95	118 818 750,22

Παράρτημα IV

Όροι που τίθενται στις συμφωνίες χρηματοδότησης για τις δράσεις της ΕΕ

Δράση	Διαχείριση των δημόσιων οικονομικών	Δημοσιονομική διαφάνεια και εποπτεία	Μακροοικονομική σταθερότητα	Μείωση της φτώχειας	Δασκομία
APN	<p>Ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή του προγράμματος για τη διαχείριση των δημοσίων οικονομικών.</p> <p>Βάσει των συμπερασμάτων της αξιολόγησης των δημοσίων δαπανών και της δημοσιονομικής λογοδοσίας, παρουσίαση και εφαρμογή πολιτικών προγραμμάτων διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών το οποίο περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πολιτικές προτεραιότητες, • προγράμματα και έργα, • μέτρα πολιτικής (μεταρρυθμίσεις), • συγκεκριμένους, μετρήσιμους, εφικτούς, συναφείς και χρονικά προσδιορισμένους δείκτες για τους στόχους, επιμέρους στόχους και τιμές αναφοράς, • πολυετή προϋπολογισμό. • Έτος 3 και 4: Εκπόνηση και δημοσίευση της αξιολόγησης των δημοσίων δαπανών και της δημοσιονομικής λογοδοσίας. 	<p>Θετική αξιολόγηση από μέρος της Επιτροπής της ύπαρξης μακροοικονομικής πολιτικής που εφαρμόζεται για την προστασία της οικονομικής σταθερότητας. Βάσει: Ετήσιας παρουσίασης επικαιροποιημένης μακροοικονομικής στρατηγικής στην οποία παρατίθενται τα κύρια μακροοικονομικά και νομισματικά μέτρα, καθώς και τα αποτελέσματα και η εξέλιξη των κύριων μακροοικονομικών μεταβλητών.</p> <p>Ικανοποιητική εφαρμογή της μακροοικονομικής και νομισματικής πολιτικής, με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • πληθωρισμό • επίπεδο ακαθάριστων αποθεμάτων • ισοζύγιο εξωτερικών τρεχουσών συναλλαγών • φορολογικά έσοδα • δημόσιο χρέος 	<p>Θετική αξιολόγηση από μέρος της Επιτροπής της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος. Βάσει:</p> <p>Έτος 1: Παρουσίαση και δημοσίευση του κυβερνητικού προγράμματος. Δημοσίευση και ετήσια παρουσίαση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή κυβερνητικού προγράμματος η οποία περιέχει τις εξής πληροφορίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επίπεδο επίτευξης των επιμέρους στόχων και των δεικτών • επίπεδο επίτευξης των πολιτικών • εκτέλεση του προϋπολογισμού 	<p>Ικανοποιητική αξιολόγηση από μέρος της Επιτροπής της προόδου όσον αφορά την εφαρμογή του κυβερνητικού προγράμματος. Βάσει:</p> <p>Έτος 1: Παρουσίαση και δημοσίευση του κυβερνητικού προγράμματος. Δημοσίευση και ετήσια παρουσίαση έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή κυβερνητικού προγράμματος η οποία περιέχει τις εξής πληροφορίες:</p> <ul style="list-style-type: none"> • επίπεδο επίτευξης των επιμέρους στόχων και των δεικτών • επίπεδο επίτευξης των πολιτικών • εκτέλεση του προϋπολογισμού 	Δασκομία

Δράση	Διαχείριση των δημόσιων οικονομικών	Δημοσιονομική διαφάνεια και εποπτεία	Μακροοικονομική σταθερότητα	Μείωση της φτώχειας	Δασοκομία
<p>PAPSAC</p> <p>Ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή του σχεδίου διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών η/ και της μεταρρύθμισης της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • φορολογική πολιτική και φορολογική αρχή, ολοκληρωμένο σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης, • αξιοπιστία, διαφάνεια, ελεγκτικές δικλίδες και έλεγχος του προϋπολογισμού, εφαρμογή συνολικής πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, συστήματα αγορών, κατάλληλη καταχώριση στον προϋπολογισμό των δόσεων. 	<p>Ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά τη διατήρηση σταθερής μακροοικονομικής πολιτικής με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έλεγχο των μισθολογικών δαπανών • έλεγχο του κυμαινόμενου χρέους • έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης • εξυπηρέτηση του χρέους • πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου για τη δημόσια διοίκηση • επίπεδο των συναλλαγματικών αποθεμάτων 	<p>Στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, παρουσίαση εκθέσεων με ανάλυση της πρόοδου που έχει συντελεστεί όσον αφορά τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενίσχυση της ηγεσίας του εθνικού συμβουλίου για το πόσιμο νερό και την αποχέτευση, • έγκριση και πρόοδος της εφαρμογής της τομεακής πολιτικής • επανεργοποίηση και λειτουργία της τριμερούς τομεακής επιτροπής • εκπόνηση και έγκριση του εθνικού σχεδίου για το πόσιμο νερό και την αποχέτευση • πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή του νέου γενικού νόμου για τα ύδατα • πρόοδο όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου-πλαίσου για το πόσιμο νερό και την αποχέτευση <p>Όσον αφορά τα συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, παρουσίαση εκθέσεων με ανάλυση της πρόοδου που έχει συντελεστεί όσον αφορά τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • εφαρμογή του νόμου σχετικά με την ποιότητα και ενοποίηση των δραστηριοτήτων του εθνικού συστήματος ποιότητας, • εφαρμογή της στρατηγικής για την ανταγωνιστικότητα, • ενοποίηση των δραστηριοτήτων που προβλέπει το εθνικό στρατηγικό σχέδιο για τις αγροδιατροφικές υπηρεσίες στον τομέα της υγείας. 			

Παράρτημα IV

Δράση	Διαχείριση των δημόσιων οικονομικών	Δημοσιονομική διαφάνεια και εποπτεία	Μακροοικονομική σταθερότητα	Μείωση της φτώχειας	Δασοκομία
<p>EuroFor</p> <p>Ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την αποδεδειγμένη εφαρμογή του προγράμματος για τη βελτίωση και τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • φορολογική πολιτική και φορολογική αρχή, ολοκληρωμένο σύστημα δημοσιονομικής διαχείρισης, • αξιοπιστία, διαφάνεια, ελεγκτικές δικλίδες και έλεγχος του προϋπολογισμού, εφαρμογή συνολικής πολιτικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς, • συστήματα αγορών, κατάλληλη καταχώριση στον προϋπολογισμό των δόσεων. 	<p>Τακτική διάθεση συνεντών και συνολικών δημοσιονομικών πληροφοριών.</p>	<p>Ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά τη διατήρηση αποδεδειγμένα σταθερής μακροοικονομικής πολιτικής με ιδιαίτερη έμφαση στα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • έλεγχο των μισθολογικών δαπανών, • έλεγχο του κυμαινόμενου χρέους, • έλλειμμα της κεντρικής κυβέρνησης, • εξυπηρέτηση του χρέους, • προοδο όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου για τη δημόσια διοίκηση, μεταρρυθμίσεις των συνταξιοδοτικών καθεστώτων και της κοινωνικής ασφάλισης • Μεταρρυθμίσεις των δημόσιων εταιρειών 		<p>Ικανοποιητική πρόοδος όσον αφορά την εφαρμογή της στρατηγικής και των τομεακών πολιτικών, μεταξύ άλλων με εκθέσεις στις οποίες θα καταδεικνύεται η πρόοδος που έχει συντελεστεί ως προς τα εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ενίσχυση της ηγεσίας του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών, • βελτίωση της οργανωτικής δομής του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών, • εφαρμογή του εθνικού προγράμματος για τη δασοκομία, • λειτουργία του εθνικού γνομοδοτικού συμβουλίου για τη δασοκομία, σε συνεργασία με τις περιφέρειες και τους δήμους, • εφαρμογή του νόμου περί δασοκομίας, • μείωση του μέσου κόστους διεκπεραίωσης διατυπώσεων, υπολογίζόμενου ανά κυβικό μέτρο ξυλείας, • εφαρμογή της εθνικής στρατηγικής για την καταπολέμηση της παράνομης υλοτομίας, και συγκεκριμένα όσον αφορά το ηλεκτρονικό σύστημα για το δασικό μητρώο, τη διοίκηση και τον έλεγχο, • εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης μεταξύ της ΕΕ και της Ουδούρας σχετικά με την επιβολή της δασικής νομοθεσίας, τη διακυβέρνηση και το εμπόριο, • αύξηση της ποιότητας και της ποσότητας των πληροφοριών σχετικά με τον τομέα αυτό, καθώς και των διαθέσιμων στο ευρύ κοινό πληροφοριακών στοιχείων σχετικά με τη διαχείριση του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών. 	

Σύνοψη

III

Η Επιτροπή καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να βοηθήσει τη χώρα να βελτιώσει το επίπεδο ανάπτυξής της. Θεωρεί ότι κάτω από δύσκολες συνθήκες, η αναπτυξιακή στήριξη της ΕΕ είχε πραγματικό αντίκτυπο στους τομείς παρέμβασης.

Η Επιτροπή θα συνεχίσει να βελτιώνει τις αδυναμίες που εντοπίστηκαν στη διαχείριση της βοήθειας σύμφωνα με τις προτάσεις που διατυπώθηκαν από το Ελεγκτικό Συνέδριο. Επισημαίνει, ωστόσο, ότι δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί σε ποιον βαθμό οι «διαχειριστικές αδυναμίες» αποτέλεσαν πρόσκομμα στην επίτευξη του αναπτυξιακού αντίκτυπου της ΕΕ, ιδίως στο πλαίσιο ενός ευρέος φάσματος εξωτερικών παραγόντων.

Όσον αφορά τις δασικές εκτάσεις, η Επιτροπή υπογραμμίζει το γεγονός ότι η απώλεια δασικών εκτάσεων οφείλεται κυρίως σε εξωγενείς παράγοντες. Για παράδειγμα, οι σκολυτίδες ευθύνονται για την απώλεια του 11% των δασών της χώρας.

IV

Οι τομείς εστίασης της χώρας έπρεπε να αλλάξουν με ευέλικτο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στις μεταβαλλόμενες ανάγκες της χώρας.

Τα πολυετή ενδεικτικά προγράμματα της ΕΕ διασφαλίζουν τη συνοχή, ενώ ταυτόχρονα επιτρέπουν την αναγκαία ευελιξία ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι νέες εξελίξεις και οι εθνικές επιλογές πολιτικής. Εξ ου και η ανάγκη να επιτευχθεί μια προσεκτική ισορροπία ανάμεσα σε ένα άκαμπτο πρόγραμμα συνεργασίας που δεν ανταποκρίνεται στις εθνικές προτεραιότητες και ένα πρόγραμμα που προσπαθεί να αντιμετωπίσει τις μεταβαλλόμενες συνθήκες στις χώρες που αφορούν οι παρεμβάσεις, διατηρώντας παράλληλα τη βιωσιμότητα των μακροπρόθεσμων στόχων.

Με την πάροδο του χρόνου η Επιτροπή επικεντρώθηκε σε πολύ πιο συγκεκριμένους τομείς, όπως αποδεικνύεται από τις αλλαγές στην ιεράρχηση προτεραιοτήτων μεταξύ του ΕΣΧ που κάλυπτε την περίοδο 2007-2013 και του ΠΕΠ που καλύπτει την περίοδο 2014-2020. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διαπραγμάτευση του ΠΕΠ που καλύπτει την περίοδο 2014-2020, υπήρχε η κοινή αντίληψη με την κυβέρνηση ότι η μετάβαση από το ΕΣΧ που κάλυπτε την περίοδο 2007-2013 όφειλε να είναι απρόσκοπτη, και το επίπεδο εναρμόνισης με τις εθνικές προτεραιότητες εκτιμήθηκε ιδιαίτερα από τα ενδιαφερόμενα μέρη στην Ονδούρα.

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι διαθέτει ευρύ φάσμα κατάλληλων εργαλείων για την παρακολούθηση των επιδόσεων, συμπεριλαμβανομένων του διαλόγου πολιτικής, των αποστολών παρακολούθησης και της παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων.

V

Η ομάδα συντονισμού των χορηγών βοήθειας G16 στην Ονδούρα αποτελεί πολύ χρήσιμο εργαλείο για τον συντονισμό μεταξύ των χορηγών βοήθειας. Από τη σύστασή της το 1998 λειτουργεί αδιάλειπτα, εφαρμόζοντας παράλληλα τις αρχές για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας.

Η ομάδα G16 έχει το πλεονέκτημα ότι καθιστά δυνατό τον μακροπρόθεσμο διάλογο πολιτικής μεταξύ της κυβέρνησης της Ονδούρας και των σημαντικότερων χορηγών βοήθειας. Ο συντονισμός των χορηγών βοήθειας στην Ονδούρα είναι, επομένως, ορθά διαρθρωμένος και δομημένος, και ελαχιστοποιεί τις αλληλοεπικαλύψεις στις προσπάθειες συνεργασίας.

Ο κοινός προγραμματισμός που προβλέπεται να ξεκινήσει το 2018 θα ενισχύσει περαιτέρω τις προσπάθειες συνεργασίας και θα τις αναβαθμίσει σε ακόμη υψηλότερο επίπεδο.

VI

Οι στρατηγικές διαλόγου πολιτικής παρουσιάζονται αναλυτικά όταν αφορούν τομείς που υπόκεινται σε δημοσιονομική στήριξη, στο πλαίσιο της οποίας αποτελούν ένα από τα πολλά χρησιμοποιούμενα μέσα (οικονομική στήριξη, τεχνική βοήθεια, παρακολούθηση κ.λπ.).

Ο βαθμός στον οποίο επιτεύχθηκαν οι τομεακοί στόχοι αξιολογείται εγγράφως σε κάθε φάκελο εκταμίευσης δημοσιονομικής στήριξης. Ο αντίκτυπος που επιτυγχάνεται είναι το συνδυασμένο αποτέλεσμα όλων των τύπων μέσων και όχι μόνο του διαλόγου πολιτικής.

Ωστόσο, η Επιτροπή θα συνεχίσει να ενισχύει τους μηχανισμούς διαλόγου πολιτικής, ιδίως δε την αξιολόγηση και παρακολούθηση της προόδου του διαλόγου πολιτικής και την ορθή τεκμηρίωσή του.

VII

Η Επιτροπή μεριμνά ώστε όλες οι αντιπροσωπείες της να διαθέτουν πάντοτε εμπειρογνώσια όσον αφορά την μακροοικονομία, βάσει μιας προσέγγισης κόστους-ωφέλειας. Παρότι είναι γεγονός ότι έως πρόσφατα η αντιπροσωπεία δεν διέθετε εμπειρογνώσιμα στον τομέα της μακροοικονομίας και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών, ωστόσο λάμβανε τεχνική στήριξη από την αντιπροσωπεία στη Νικαράγουα.

Επιπλέον, η αντιπροσωπεία της ΕΕ στην Ονδούρα έχει πρόσβαση σε ευρύ φάσμα εμπειρογνώσιων σε ζητήματα μακροοικονομίας και διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών: από τις κεντρικές υπηρεσίες, μέσω επιτόπιων αποστολών, τεχνική βοήθεια (PAAPIR — Πρόγραμμα στήριξης της δημόσιας διοίκησης και της περιφερειακής ολοκλήρωσης) και καθημερινές επαφές με τις κεντρικές υπηρεσίες για συγκεκριμένα θέματα.

Επιπλέον, οι κεντρικές υπηρεσίες της Επιτροπής πραγματοποίησαν αποστολές στην Ονδούρα και την Ουάσιγκτον για την παρακολούθηση της κατάστασης, σε συνεργασία όχι μόνο με την κυβέρνηση της Ονδούρας αλλά και με το ΔΝΤ.

Ως γενική παρατήρηση, η Επιτροπή προσδίδει ύψιστη σημασία στη στελέχωση των αντιπροσωπειών με τους κατάλληλους υποψηφίους και οι υπάλληλοί της παρακολουθούν τακτικά προγράμματα κατάρτισης και μετεκπαίδευσης για τον σκοπό αυτό.

Επίσης, κατά την εκτίμηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας η αντιπροσωπεία πάντοτε εφαρμόζει αυστηρά τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη.

Η παρεχόμενη δημοσιονομική στήριξη παρουσιάζει συνοχή και συνέπεια, σε στενή συνεννόηση με τη χώρα-εταίρο, και διασφαλίζει τη συνέχεια του διαλόγου πολιτικής και την προσαρμογή σε δύσκολες συνθήκες.

Επιπλέον, όλοι οι φάκελοι εκταμίευσης αναλύονται προσεκτικά, ενώ η συντονιστική επιτροπή δημοσιονομικής στήριξης (ΣΕΔΣ) λαμβάνει τις τελικές αποφάσεις. Η ΣΕΔΣ είναι ένα όργανο λήψης αποφάσεων το οποίο τεκμηριώνει πάντα τις αποφάσεις που λαμβάνουν τα μέλη του.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη επιτρέπουν την τήρηση της δυναμικής προσέγγισης που προβλέπεται στην ανακοίνωση για τη δημοσιονομική στήριξη COM(2011) 638 τελικό και στα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου: «Σε όλες τις μορφές δημοσιονομικής στήριξης, η ΕΕ θα εφαρμόσει ειδικά προσαρμοσμένη και δυναμική προσέγγιση ως προς την επιλεξιμότητα, εστιάζοντας την προσοχή της στην επιτελούμενη πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση αξιόπιστων και συναφών στρατηγικών μεταρρυθμίσεων, επιδιώκοντας τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο επί τόπου» (Συμπεράσματα του Συμβουλίου 9371/12).

Παρατηρήσεις

13

Όσον αφορά τη στήριξη στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και της ενεργειακής απόδοσης, δεν πραγματοποιήθηκαν δράσεις συνεργασίας κατά την περίοδο 2011-2013. Οι δράσεις που προβλέπονται στο εθνικό ενδεικτικό πρόγραμμα (ΕΕΠ) για την περίοδο 2007-2013 στις εν λόγω περιοχές προτάθηκαν ως συνέχεια των προηγούμενων δράσεων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, δηλαδή των έργων GAUREE και GAUREE 2 (Αυτόνομη διαχείριση και ορθολογική χρήση της ηλεκτρικής ενέργειας).

Ωστόσο, στην ενδιάμεση αναθεώρηση (2009), η κυβέρνηση, μέσω του αρμόδιου υπουργού για τον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας, ανέφερε ότι η στήριξη που αφορά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση δεν ήταν αναγκαία. Οι εθνικές αρχές που είναι αρμόδιες για τον τομέα της ενέργειας παρατήρησαν ότι ο νόμος για την παροχή κινήτρων σχετικά με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας παρήγαγε νέες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας μέσω των ιδιωτικών επενδύσεων.

Για τον λόγο αυτό, η αντιπροσωπεία της ΕΕ συμπεριέλαβε τις δράσεις που σχετίζονται με τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση στα προγράμματα δασοκομίας (MOSEF και CLIFOR) που εφαρμόζει. Οι εν λόγω δράσεις υλοποιήθηκαν ως μηχανισμοί προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή και ως κίνητρα για τη διαχείριση των δασικών πόρων (και όχι ως παρεμβάσεις στον τομέα της ενέργειας).

Όσον αφορά τα συστήματα ποιότητας για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, ο τομέας αυτός υπήρξε συμπληρωματικό στοιχείο της στρατηγικής της Επιτροπής για τη στήριξη της εφαρμογής της συμφωνίας σύνδεσης της ΕΕ με την Κεντρική Αμερική.

Η παρέμβαση της ΕΕ στο θέμα αυτό δικαιολογείται επίσης από την υπογραφή της συμφωνίας σύνδεσης της ΕΕ με την Κεντρική Αμερική στις 29 Ιουνίου 2012 και την προσωρινή εφαρμογή του Μέρους IV της συμφωνίας σύνδεσης από την 1η Αυγούστου 2013.

14

Στους τομείς αυτούς χορηγήθηκε βοήθεια της ΕΕ επειδή αποτελούν προτεραιότητα στο πλαίσιο της στρατηγικής της κυβέρνησης για τη μείωση της φτώχειας.

Επιπλέον, το 2006 η αντιπροσωπεία συμμετείχε στις διαβουλεύσεις των χορηγών βοήθειας και της κυβέρνησης στο πλαίσιο της συμβουλευτικής επιτροπής της στρατηγικής για τη μείωση της φτώχειας (*Consejo Consultivo de la ERP*) με σκοπό την αναθεώρηση της στρατηγικής. Οι δημοσιονομικές επενδύσεις (εγχώρια και εξωτερικά κεφάλαια) επικεντρώνονται στους ακόλουθους τομείς: εκπαίδευση, υγεία και διατροφή, κοινωνική προστασία, υποδομές, παραγωγή και πρόσβαση σε πόρους, καθώς και διακυβέρνηση. Ως εκ τούτου, οι εν λόγω τομείς κατέστησαν επίσης τομείς προτεραιότητας για τις δράσεις συνεργασίας της ΕΕ.

Όσον αφορά τη σύντομη περίοδο παρεχόμενης στήριξης, ήταν απαραίτητος ένας βαθμός ευελιξίας όσον αφορά τα προγράμματα της ΕΕ, προκειμένου να υπάρξει αντίδραση και προσαρμογή των δράσεων στις νέες συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την πολιτική κρίση την οποία προκάλεσε το πραξικόπημα του 2009 (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο IV).

15

α)

Η Επιτροπή τονίζει ότι ο τομέας της δασοκομίας σχετίζεται επίσης με διαχείριση της ύδρευσης και της αποχέτευσης, καθώς και με την προστασία του εδάφους. Υπό το πρίσμα αυτό, η στήριξη που παρέχεται από το MOSEF στους δήμους κρίθηκε από την αντιπροσωπεία ως συνεπής με τους στόχους του έργου.

Το MOSEF είναι το κυριότερο έργο στη διεθνή κοινότητα των χορηγών βοήθειας που ενισχύει τον συντονισμό μεταξύ των τριών θεσμικών οργάνων για τη χορήγηση τίτλων σε δασικές εκτάσεις.

Η γαιοκτησία αποτελεί εκ φύσεως πολιτικό ζήτημα και σημαντική εστία προβληματισμού σε ολόκληρη τη Λατινική Αμερική. Δεδομένου ότι η λύση του δεν μπορεί να προέλθει αποκλειστικά από τα έργα συνεργασίας, αντιμετωπίζεται μέσω ενός συνδυασμού άλλων διαύλων και μέσων: i) την πρωτοβουλία FLEGT (επιβολή της δασικής νομοθεσίας, διακυβέρνηση και εμπόριο) η οποία τελεί υπό την αιγίδα της ΕΕ και αποτελεί το αποτελεσματικότερο μέσο για την προώθηση της μεταρρύθμισης, ii) τον διάλογο πολιτικής στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για μια διμερή συμφωνία FLEGT-ΕΣΕΣ (εθελοντική συμφωνία εταιρικής σχέσης) με την ΕΕ, και iii) ειδικές συμβάσεις που παρέχουν βοήθεια (π.χ. το έργο PROCORREDOR — «*Gestión Sostenible de Recursos Naturales y Cuencas del Corredor Biológico Mesoamericano en el Atlántico Hondureño*»).

Επιπλέον, η Επιτροπή σημειώνει ότι οι εδαφικές διαφορές σε μια χώρα που διαθέτει πλούσια πολιτισμική πολυμορφία με ισχυρές αξίες πατρογονικής κληρονομιάς μπορούν να αντιμετωπιστούν με δύο τρόπους: την τακτοποίηση της ιδιοκτησίας γης και τους μηχανισμούς διαβούλευσης των αυτόχθονων κοινοτήτων. Η στήριξη της ΕΕ για την τακτοποίηση της ιδιοκτησίας γης αποτελεί επομένως μια σταδιακή προσέγγιση.

β)

Η Ονδούρα κατά την υπό έλεγχο περίοδο προέβη σε αλλαγή της εκπαιδευτικής νομοθεσίας της επεκτείνοντας την πρωτοβάθμια εκπαίδευση μέχρι την ένατη τάξη. Οι χορηγοί βοήθειας ευθυγράμμισαν τη στήριξή τους αναλόγως.

16

Τα αιτήματα για παροχή τεχνικής βοήθειας ήταν πάντοτε περισσότερα από την προσφορά στον τομέα αυτό. Υλοποιήθηκε μηχανισμός ιεράρχησης προτεραιοτήτων μέσω τεχνικών επιτροπών με τη συμμετοχή της ΕΕ, της κυβέρνησης της Ονδούρας και αρμόδιων θεσμικών οργάνων (για την υγεία, την ποιότητα, την ύδρευση και αποχέτευση).

Ο συντονισμός των χορηγών βοήθειας ήταν ορθά δομημένος. Ως εκ τούτου, για τις σχετικές ανάγκες που δεν καλύφθηκαν ακολουθήθηκε η ίδια διαδικασία ανάλυσης κόστους-αποτελεσματικότητας.

Οι σχετικοί τομείς που δεν έλαβαν χρηματοδότηση θα αναλυθούν προσεκτικά προκειμένου να εξεταστούν οι εναλλακτικές δράσεις/μέτρα που μπορούν να ληφθούν για τη στήριξή τους.

Κοινή απάντηση στα σημεία 16 α) έως γ)

Μέσω του προγράμματος PAAPIR, η Επιτροπή ήταν σε θέση να παράσχει τεχνική βοήθεια σε τομείς με καίριες ανάγκες, μετά από προσεκτική αξιολόγηση και ιεράρχηση προτεραιοτήτων.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι ήταν αδύνατο να ικανοποιηθούν όλα τα αιτήματα.

α)

Εκτός από την κοινή απάντηση ανωτέρω, στη συγκεκριμένη περίπτωση του τομέα της υγείας η μελέτη σχετικά με ελλείψεις σε βιταμίνες και ανόργανες ουσίες εγκρίθηκε από την τεχνική επιτροπή του PAAPIR το 2013, αλλά εν τέλει δεν υλοποιήθηκε.

18

Η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει σημειωθεί ικανοποιητική πρόοδος στη διαδικασία για την εξασφάλιση αποτελεσματικής κατανομής καθηκόντων μεταξύ των χορηγών βοήθειας. Για παράδειγμα, ο GIZ ανέλαβε τα ζητήματα της κλιματικής αλλαγής και της δασοκομίας και η Ισπανία εκείνα της διακυβέρνησης και των μεταρρυθμίσεων στον τομέα της δικαιοσύνης.

Σε επίπεδο αντιπροσωπειών, αναπτύχθηκε ένας χάρτης πορείας για κοινό προγραμματισμό μετά το 2018. Εντός του 2016 θα πραγματοποιηθεί σχετική ανάλυση του εθνικού πλαισίου στην Ονδούρα.

19

Η Επιτροπή καταβάλλει διαρκείς προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας με την κυβέρνηση της Ονδούρας και το σύνολο των χορηγών βοήθειας. Ο κύριος συντονισμός γίνεται με τα κράτη μέλη της ΕΕ. Η αντιπροσωπεία της ΕΕ είναι επίσης πολύ ενεργή στο πλαίσιο της ομάδας G16 με στόχο να επιτευχθεί ο καλύτερος δυνατός συντονισμός με τους κύριους χορηγούς βοήθειας που δραστηριοποιούνται στην Ονδούρα.

Πλαίσιο 3 — Αλληλοεπικαλύψεις στη χρηματοδότηση

Η Επιτροπή θεωρεί ότι, ακόμη κι αν οι προσεγγίσεις των χορηγών βοήθειας είναι διαφορετικές, μπορούν να είναι συμπληρωματικές.

Στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης, όλοι οι δήμοι που συμμετέχουν στο έργο έλαβαν στήριξη, χωρίς ωστόσο να λάβουν όλοι επενδύσεις σε υποδομές. Επιπλέον, δημιουργήθηκε η COMAS (δημοτική επιτροπή για την ύδρευση και αποχέτευση) και η USCL (μονάδα παρακολούθησης και τοπικού ελέγχου) οι οποίες καλύπτουν το σύνολο των δήμων. Η στήριξη για τους δήμους βασίστηκε στην ανάπτυξη ικανοτήτων μέσω των δύο αυτών οντοτήτων.

20

Η αντιπροσωπεία θεωρεί ότι είναι πολύ δραστήρια στον συντονισμό με άλλους χορηγούς βοήθειας, γεγονός που μειώνει τον κίνδυνο αλληλοεπικαλύψεων. Η χαρτογράφηση της στήριξης των χορηγών βοήθειας είναι αφενός χρονοβόρα διαδικασία κι αφετέρου δεν αποτελεί πάντα το πιο αποτελεσματικό εργαλείο. Ο συντονισμός από τον δικαιούχο, με βάση την παραχώρηση αρμοδιοτήτων και τον διάλογο πολιτικής, φαίνεται να αποδίδει καλύτερα αποτελέσματα.

23

Η επιλεξιμότητα του τομέα αξιολογήθηκε πλήρως σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη. Από τη σχετική αξιολόγηση προέκυψε ότι ο τομέας πολιτικής ήταν αρκετά αξιόπιστος και συναφής ώστε να επιτρέψει την υλοποίηση ενός ικανοποιητικού προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης.

Εφόσον συντρέχουν οι παράμετροι της επαρκούς αξιοπιστίας και συνάφειας, η τομεακή πολιτική μπορεί να βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου και να διευρυνθεί. Αυτό εξάλλου αποτελεί μέρος ενός συνεχούς προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης και προκύπτει ως αποτέλεσμα του διαλόγου πολιτικής και της τεχνικής βοήθειας.

Επιπλέον, η Επιτροπή σημειώνει ότι η στήριξη προς τα συστήματα ποιότητας υλοποιήθηκε στο πλαίσιο της συμφωνίας σύνδεσης της ΕΕ με την Κεντρική Αμερική και επικυρώθηκε από την κυβέρνηση.

26

Η Επιτροπή θεωρεί ότι μια δομημένη ανάλυση για το κριτήριο επιλεξιμότητας της μακροοικονομικής σταθερότητας είναι σημαντική και εκτελείται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη.

Στις περιπτώσεις που αναφέρει το Ελεγκτικό Συνέδριο, η εν λόγω πρόοδος βασίστηκε σε μια σειρά ειδικών δεικτών. Η εξέλιξη αυτών των δεικτών αποτελεί ένδειξη θετικής προόδου και εξασφάλισης της μη επιδείνωσης της κατάστασης σε μια εξαιρετικά πολύπλοκη συγκυρία.

Όσον αφορά την απουσία συμφωνίας μεταξύ της κυβέρνησης της Ονδούρας και του ΔΝΤ, στις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη υπάρχει σχετική πρόβλεψη. Στην παράγραφο 5.1.2 των κατευθυντήριων οδηγιών αναφέρονται τα εξής: «Από την άλλη πλευρά, η απουσία προγράμματος του ΔΝΤ δεν συνεπάγεται αυτόματα ότι δεν πληρούνται το μακροοικονομικό κριτήριο επιλεξιμότητας [...]. Εάν η εφαρμογή δεν είναι ικανοποιητική ή δεν εφαρμόζεται πρόγραμμα του ΔΝΤ στη χώρα, επειδή η σύναψη συμφωνίας με το ΔΝΤ είναι δυσχερής, μια χώρα μπορεί να εξακολουθεί να είναι επιλέξιμη εφόσον οι στόχοι του προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης δεν είναι σε κίνδυνο, ιδίως σε επίπεδο SRC».

Ακόμη και λαμβανομένης υπόψη της απόφασης του ΔΝΤ, η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η διαφωνία όσον αφορά αυτό το πολύ τεχνικό, ήσσονος σημασίας σημείο δεν αποκλείει τη συνολική θετική αξιολόγηση και την περαιτέρω στήριξη στις προσπάθειες της κυβέρνησης για αποκατάσταση της μακροοικονομικής σταθερότητας.

27

Η μη πραγματοποίηση εκταμιεύσεων στο πλαίσιο άλλων προγραμμάτων δεν αποκλείει την προετοιμασία ενός προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης σε συγκεκριμένο τομέα. Αυτό αποτελεί μέρος του συνεχούς διαλόγου πολιτικής και της στήριξης προς την κυβέρνηση της Ονδούρας σε διάφορους τομείς/πολιτικές. Το γενικό μήνυμα είναι η στήριξη της χώρας-εταίρου, παρά τις δυσκολίες σε περισσότερους από έναν τομείς, μέσω δημοσιονομικής στήριξης.

Επιπλέον, η αντιπροσωπεία συνέχισε τον διάλογο πολιτικής κατά τη διάρκεια των περιόδων που αναφέρονται στην υποσημείωση, γεγονός που δεν θα πρέπει να ερμηνευτεί ως μήνυμα που έρχεται σε αντίφαση με την αναστολή της δημοσιονομικής στήριξης.

Επιπλέον, η υπογραφή χρηματοδοτικής συμφωνίας για δημοσιονομική στήριξη συνιστά πρόσθετη ευκαιρία διαπραγματεύσεων για την ΕΕ.

Η Επιτροπή δεν βλέπει καμία αντίφαση στην υπογραφή του Eurofor. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το εν λόγω πρόγραμμα περιείχε ένα πολύ ισχυρό στοιχείο τεχνικής βοήθειας η διαχείριση της οποίας γίνεται μέσω κατ' εξουσιοδότηση συνεργασίας. Ήταν απαραίτητο να ξεκινήσει αμέσως και κατέστη σαφές μέσω του διαλόγου πολιτικής ότι δεν πρόκειται να πραγματοποιηθεί καμία εκταμίευση μέχρι να επιλυθεί η μακροοικονομική κατάσταση.

28

Η Επιτροπή υποστήριξε σθεναρά τη μεταρρύθμιση της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών στην Ονδούρα και διατήρησε πολύ στενό και συνεχή διάλογο για τη στήριξη της βελτίωσης και προόδου στον εν λόγω τομέα.

Η βελτίωση των δημόσιων οικονομικών παρακολουθείται μέσω διαδοχικών αξιολογήσεων των δημόσιων δαπανών και της δημοσιονομικής ευθύνης (ΔΔΔΕ), οι οποίες αποτελούν ολοκληρωμένο κοινό εγχείρημα των χορηγών βοήθειας και της κυβέρνησης.

29

Η Επιτροπή αναγνωρίζει μεν ότι υπάρχουν αδυναμίες, εντούτοις η πρόοδος είναι αξιοσημείωτη και πραγματοποιούνται σταδιακές βελτιώσεις.

Η μακροοικονομική και πολιτική συγκυρία στη χώρα επιβράδυνε τις προσπάθειες μεταρρύθμισης. Ωστόσο, καταγράφηκε πρόοδος. Η θετική αυτή εξέλιξη σε ένα σύνθετο περιβάλλον όπως αυτό της Ονδούρας είναι ακόμη πιο ουσιαστική, σημαντική και δύσκολο να επιτευχθεί.

Επιπλέον, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι πολύ δύσκολο να εκπληρωθούν οι προσδοκίες ως προς τον ρυθμό της μεταρρύθμισης. Παρά τις προκλήσεις που υπάρχουν, επιτεύχθηκαν σημαντικά ορόσημα, ιδίως μέσω της στήριξης της ΕΕ, όπως π.χ.: η δημιουργία του πιστοποιητικού διαθεσιμότητας προϋπολογισμού για την αποφυγή αποκλίσεων σε σχέση με τις προβλεπόμενες δαπάνες από τα αρμόδια υπουργεία. Η καινοτομία αυτή θεσπίστηκε μετά από αποστολές των κεντρικών υπηρεσιών και διάλογο με την τοπική τεχνική βοήθεια και το ΔΝΤ.

Κοινή απάντηση στα σημεία 29 α) έως γ)

Η Επιτροπή συμφωνεί με τις διαπιστώσεις του Συνεδρίου και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια για την παρακολούθηση τόσο των πολιτικών όσο και των επιδόσεων στον τομέα αυτό.

Όπως αναφέρει το Συνέδριο στο σημείο 30, αυτή η ακριβής αξιολόγηση επέτρεψε την Επιτροπή να στοχεύσει ορθά στις πρωτοβουλίες διαλόγου πολιτικής και ανάπτυξης ικανοτήτων στους τομείς διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών που απαιτούν μεγαλύτερη προσοχή και σε συντονισμό με άλλους χορηγούς βοήθειας.

Με αυτόν τον τρόπο, η Επιτροπή συστηματικά και με συνέπεια στηρίζει τις προσπάθειες της κυβέρνησης για βελτίωση των επιδόσεων της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.

δ)

Η πιο πρόσφατη αξιολόγηση ΔΔΔΕ επιτρέπει τη θέσπιση σειράς δράσεων για τη βελτίωση της κατάστασης αυτής. Το θέμα αποτελεί αντικείμενο του διαλόγου πολιτικής της Επιτροπής με την κυβέρνηση της Ονδούρας.

ε)

Το θέμα αποτελεί αντικείμενο του διαλόγου πολιτικής της Επιτροπής με την κυβέρνηση της Ονδούρας.

στ)

Η διαφθορά αποτελεί πρόκληση για τη δημοκρατική διακυβέρνηση και το κράτος δικαίου.

Ταυτόχρονα, όμως, και παρά το δυσχερές περιβάλλον, ο νέος Ποινικός Κώδικας (*Código Penal*) τελεί επί του παρόντος υπό αναθεώρηση με τη στήριξη της Ισπανίας και του προγράμματος Eurojusticia (μέσω της διαδικασίας διαβούλευσης για το νέο σχέδιο Ποινικού Κώδικα). Επιπλέον, καταρτίζεται σχέδιο αντιμετώπισης της διαφθοράς στο πλαίσιο του ΠΕΠ που καλύπτει την περίοδο 2014-2020.

Η Επιτροπή στηρίζει επίσης μια πρωτοβουλία που απευθύνεται στη νεολαία, ώστε να γνωρίζει τα δικαιώματά της και να απορρίπτει τις πρακτικές διαφθοράς («*Participación e incidencia a multinivel y multiactor en el marco de procesos de veeduría social en Honduras, en tema de violaciones, promoción y defensa de los derechos fundamentales de la juventud*», παραπομπή EIDHR/2015/369-295).

30

γ)

Η Επιτροπή θα συνεχίσει τις προσπάθειές της για τον περαιτέρω καθορισμό κριτηρίων αναφοράς για τη μέτρηση της πρόόδου.

Όσον αφορά ορισμένα κριτήρια (κυρίως τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών), η πρόοδος σε σχέση με τα αρχικά ορόσημα των μεταρρυθμίσεων είναι ιδιαίτερα σημαντική. Για ορισμένα άλλα κριτήρια, (για παράδειγμα το μακροοικονομικό πλαίσιο), για να επιβεβαιωθεί η επιλεξιμότητα αρκεί να διατηρηθούν οι πολιτικές με βάση τη σταθερότητα.

Επιπλέον, ο διαρκής διάλογος πολιτικής θα συνοδεύει τη διαδικασία μεταρρύθμισης και θα παρέχει την ευκαιρία αποσαφήνισης των προσδοκιών

Πλαίσιο 4 — Παραδείγματα ασαφών αποτελεσμάτων αναμενόμενων από τη μεταρρύθμιση

Βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο 27.

31

Ο επικεφαλής της συνεργασίας και οι υπεύθυνοι έργου που συμμετέχουν στις δράσεις δημοσιονομικής στήριξης έχουν λάβει τεχνική εκπαίδευση σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη και χρησιμοποιούν την επαγγελματική τους εμπειρία προκειμένου να διασφαλίζουν την απαραίτητη εμπειρογνώσια σε θέματα διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών.

Επιπλέον, οι δράσεις δημοσιονομικής στήριξης συνεπικουρούνταν από ισχυρή τεχνική βοήθεια (PAAPIR) (βλέπε απάντηση της Επιτροπής στο σημείο VII).

Επίσης, η αντιπροσωπεία έχει πρόσβαση σε ευρύ φάσμα εμπειρογνώσιας σε ζητήματα μακροοικονομίας και διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών: από τις κεντρικές υπηρεσίες, μέσω επιτόπιων αποστολών, τεχνική βοήθεια και τακτικές επαφές με τις κεντρικές υπηρεσίες για θέματα ενδιαφέροντος.

33

Όσον αφορά τον τομέα της ασφάλειας και της δικαιοσύνης, παρά τις ιδιαίτερες δυσκολίες στον τομέα επιτεύχθηκαν μερικά πολύ θετικά αποτελέσματα.

Για παράδειγμα, η έναρξη της διοργανικής κατάρτισης των φορέων δικαιοσύνης (δικαστές, ανακριτές και εισαγγελείς) στέφθηκε με ιδιαίτερη επιτυχία, καθώς καθιερώθηκε και υλοποιήθηκε για πρώτη φορά με τη μορφή σεμιναρίων τυπικής κατάρτισης, με την ολοκλήρωση των οποίων χορηγείται σχετική πιστοποίηση από ακαδημαϊκά ιδρύματα.

Επίσης, η στήριξη προς τις ΜΚΟ που χρηματοδοτούνται μέσω του προγράμματος στήριξης του τομέα ασφάλειας της Ονδούρας (PASS) υλοποιήθηκε με επιτυχία, όπως και το σκέλος της παροχής εξοπλισμού στον δικαιούχο.

35

Λόγω του πραξικοπήματος του 2009, η αντιπροσωπεία δεν ήταν σε θέση να διαμορφώσει περαιτέρω το έργο, ιδίως καθώς η κυβέρνηση δεν είχε αναγνωριστεί επίσημα μέχρι τα μέσα του 2010.

Η καθυστέρηση στην υλοποίηση του έργου MOSEF οφειλόταν εν μέρει στην πυρκαγιά στα γραφεία του Ινστιτούτου Διατήρησης των Δασών (ICF), όπου έδρευε το MOSEF.

36

α)

Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη το πλαίσιο του σχεδιασμού και της έγκρισης του PASS. Πράγματι, όταν το πρόγραμμα εγκρίθηκε το 2008, οι στόχοι του PASS ήταν αναμφίβολα φιλόδοξοι αλλά ρεαλιστικοί. Οι δράσεις κρίθηκαν κατάλληλες σε αυτό το πλαίσιο.

Η θεσμική κρίση του 2009 που οδήγησε σε πραξικόπημα άλλαξε δραματικά το τοπίο και όλες οι προσπάθειες της νέας κυβέρνησης επικεντρώθηκαν στην αποκατάσταση των πολιτικών θεσμών του κράτους της Ονδούρας. Επιπλέον, το οργανωμένο έγκλημα εκμεταλλεύτηκε το πραξικόπημα και τα επακόλουθά του για να αποκτήσει επιρροή. Τα θεσμικά όργανα της κυβέρνησης και ιδίως το Υπουργείο Ασφάλειας αποδυναμώθηκαν σημαντικά, επιδεικνύοντας χαμηλού επιπέδου στελέχωση και πολιτική βούληση.

Λαμβανομένων υπόψη όλων αυτών των προκλήσεων, είναι γεγονός ότι ανεξάρτητα από τις δυσμενείς συνθήκες που δημιουργήθηκαν από την πολιτική αστάθεια του 2009, το PASS απέδωσε σημαντικά αποτελέσματα, παρότι δεν εκπληρώθηκαν οι αρχικές προσδοκίες.

β)

Δεν είναι απαραίτητο να μετουσιώνονται όλα τα επιμέρους πεδία μιας τομεακής πολιτικής σε συγκεκριμένους δείκτες. Για κάποιους δείκτες αρκεί να λαμβάνεται υπόψη περιορισμένος αριθμός εξ αυτών. Επιπλέον, η συνολική πρόοδος στον τομέα, και, ως εκ τούτου, όλοι οι στόχοι δράσης παρακολουθούνται κατά την αξιολόγηση της προόδου της πολιτικής στον τομέα.

Στην περίπτωση του APN, η πρόοδος των δράσεων παρακολουθείται, αλλά για την παρουσίαση των επιτευγμάτων του προγράμματος δημοσιονομικής στήριξης χρησιμοποιήθηκαν οι δείκτες του εθνικού σχεδίου της Ονδούρας.

γ)

Δεδομένου ότι κατά τη στιγμή του σχεδιασμού οι δείκτες των εθνικών στρατηγικών βρίσκονταν στη διαδικασία της επικύρωσης και δεν ήταν αρκετά λεπτομερείς για να μετρηθούν, ήταν απαραίτητο να προταθεί ένας ad hoc δείκτης στον τομέα της ύδρευσης και της αποχέτευσης.

δ)

Η Επιτροπή παρείχε ειδική στήριξη για τη βελτίωση των στατιστικών στοιχείων.

ε)

Η Επιτροπή συνεργάζεται με την κυβέρνηση για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

στ)

Στην περίπτωση του APN, η πολιτική κατάσταση της χώρας δεν ήταν ευνοϊκή για την επιλογή και την έγκριση των δεικτών για το πρόγραμμα όταν υπογράφηκε η συμφωνία χρηματοδότησης.

Τούτο κοινοποιήθηκε επίσης από την αντιπροσωπεία στο τυποποιημένο επεξηγηματικό σημείωμα για την έγκριση της προσθήκης 1 στη συμφωνία χρηματοδότησης του APN, όπου αναφέρεται ότι κατά τη διάρκεια του 2008 και του 2009 η πολιτική και οικονομική κρίση της χώρας κατέστησε αδύνατη τη διαπραγμάτευση μιας λειτουργικής συμφωνίας χρηματοδότησης, δεδομένου ότι οι προϋποθέσεις για το πρόγραμμα δημοσιονομικής στήριξης έπαψαν να συντρέχουν αφότου η Επιτροπή έλαβε την απόφαση να χρηματοδοτήσει τη συμφωνία.

Ως εκ τούτου, αφότου αποκαταστάθηκε το κράτος δικαίου στη χώρα, διεξήχθησαν διαπραγματεύσεις με σκοπό να προσδιοριστούν οι δείκτες εξ ολοκλήρου βάσει των στρατηγικών της νέας κυβέρνησης.

37

Οι επιτόπιες επισκέψεις προγραμματίζονται με βάση διάφορα κριτήρια, συμπεριλαμβανομένων των κατά προτεραιότητα επισκέψεων σε έργα/προγράμματα που αντιμετωπίζουν δυσχέρειες ώστε να εξασφαλίζεται η στενή παρακολούθησή τους και να μετριάζονται οι κίνδυνοι.

Βάσει των δεικτών επιδόσεων για το 2015 προκύπτει ότι το ποσοστό των προβληματικών έργων που αποτέλεσαν αντικείμενο παρακολούθησης ή αξιολόγησης κατά τη διάρκεια του εν λόγω έτους ήταν 100 %.

Η Επιτροπή θα παρακολουθεί στενά όλα τα έργα στα οποία εντοπίστηκαν αδυναμίες ή κίνδυνοι, μεταξύ άλλων, μέσω στοχοθετημένων επιτόπιων επισκέψεων.

38

Τα τελευταία χρόνια η Επιτροπή σχεδίασε μια μεθοδολογία για την παρακολούθηση της δημοσιονομικής στήριξης στο πλαίσιο της παρακολούθησης βάσει αποτελεσμάτων η οποία δοκιμάζεται για πρώτη φορά στην Ονδούρα.

Αν και από τη βάση αποτελεσμάτων παρακολούθηση που διενεργήθηκε για το APN τον Σεπτέμβριο του 2013 δεν προέκυψαν συγκεκριμένες συστάσεις για το APN, οι παρατηρήσεις που διατύπωσαν οι εμπειρογνώμονες θεωρήθηκαν χρήσιμες από την αντιπροσωπεία για τον εντοπισμό και τη διαμόρφωση των παρεμβάσεων δημοσιονομικής στήριξης στο πλαίσιο του ΠΕΠ 2014-2020.

Η Επιτροπή θα επιδιώξει τη συστηματική ενσωμάτωση των συστάσεων της βάσει αποτελεσμάτων παρακολούθησης στα τρέχοντα προγράμματα της.

41

Όλες οι στρατηγικές διαλόγου που ανέπτυξε η αντιπροσωπεία της ΕΕ εμπίπτουν στο πλαίσιο της μείωσης της φτώχειας.

Η αντιπροσωπεία θα εξειδικεύσει περαιτέρω τον διάλογο πολιτικής στο μέλλον.

42

Στρατηγικές για τον διάλογο πολιτικής έχουν καθοριστεί για τους τομείς που υπόκεινται σε δημοσιονομική στήριξη και οι στρατηγικές αυτές ενημερώνονται τακτικά από την αντιπροσωπεία της ΕΕ. Επίσης λαμβάνονται υπόψη πριν από κάθε εκταμίευση δημοσιονομικής στήριξης.

Επιπλέον, με αυτή τους την ιδιότητα αποτελούν μέρος ενός ευρέος φάσματος άλλων μέσων (π.χ. τεχνική βοήθεια και οικονομική στήριξη). Επομένως ο αντίκτυπός τους είναι το συνδυαστικό αποτέλεσμα όλων των τύπων εργαλείων και δεν θα πρέπει να εξετάζονται μεμονωμένα.

Παρόλα αυτά, η Επιτροπή θα συνεχίσει να καταβάλλει προσπάθειες για τη βελτίωση της τεκμηρίωσης του διαλόγου πολιτικής και της αξιολόγησής του.

44

Η μόχλευση εξαρτάται από πολλούς παράγοντες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοδοτικών, πολιτικών, κοινωνικών, πολιτισμικών και εμπορικών πτυχών της χρηματοδοτικής συνεισφοράς. Η μόχλευση δεν μπορεί να συγκρίνεται με άλλες χώρες αποκλειστικά και μόνο από χρηματοδοτικής ή εμπορικής σκοπιάς.

Παρά το γεγονός ότι τα κονδύλια της ΕΕ αντιπροσωπεύουν μικρό ποσοστό του προϋπολογισμού της κυβέρνησης, η Επιτροπή λογίζει την πραγματική μόχλευση υπό το πρίσμα των τεχνικών ικανοτήτων που κατάφερε να μεταλαμπαδεύσει η ΕΕ.

Στην περίπτωση, για παράδειγμα, της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών και της μακροοικονομικής σταθερότητας, η στήριξη αυτή ήταν σημαντική και ευεργετική για την Ονδούρα και επέτρεψε στην ΕΕ να ασκήσει σημαντικής κλίμακας μόχλευση σε επίπεδο πολιτικής.

45

α)

Πραγματοποιήθηκαν διμερείς συναντήσεις για την αντιμετώπιση, μέσω του διαλόγου πολιτικής, των τομέων που υποστηρίζονται από το APN. Ο διάλογος πολιτικής της ΕΕ για την εκπαίδευση έλαβε χώρα στο πλαίσιο της ομάδας εργασίας χορηγών βοήθειας για την εκπαίδευση (MERECE). Οι συναντήσεις ήταν πολυάριθμες και συνεχείς καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου. Ο αριθμός των συνεδριάσεων θεωρήθηκε επαρκής και προσαρμοσμένος στους διαθέσιμους πόρους.

Τόσο η εθνική στρατηγική για τις στατιστικές όσο και η μεταρρύθμιση της δημόσιας διοίκησης υπήρξαν μέρος των δεικτών στο πλαίσιο του προγράμματος APN. Ως εκ τούτου, έπρεπε να περιληφθούν στον διάλογο πολιτικής με τις αρχές της Ονδούρας.

β)

Η δημιουργία άλλου παρατηρητηρίου ήταν ένας κίνδυνος που συνιστούσε η έλευση της αποστολής για τη στήριξη της καταπολέμησης της διαφθοράς και της ατιμωρησίας στην Ονδούρα (MACCIH). Η ενεργή συμμετοχή της αντιπροσωπείας της ΕΕ στον συντονισμό με τους άλλους χορηγούς βοήθειας έχει μετριάσει τον κίνδυνο αλληλεπικάλυψης των προσπαθειών.

Η ΕΕ είναι τώρα ένας από τους χορηγούς της MACCIH και ηγείται της σχετικής προσπάθειας ώστε να εξασφαλίζεται η συμπληρωματικότητα στον τομέα.

47

Κατά την αξιολόγηση της εξέλιξης της φτώχειας πρέπει να λαμβάνονται υπόψη και εξωτερικοί παράγοντες.

Πρέπει να γίνεται εκτίμηση του πώς θα είχαν εξελιχθεί τα επίπεδα της φτώχειας χωρίς την επίδραση των προγραμμάτων συνεργασίας της ΕΕ.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι χωρίς την παρέμβαση της ΕΕ, ο αντίκτυπος της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης του 2008 στα επίπεδα της φτώχειας θα ήταν πολύ χειρότερος.

49

Οι δείκτες αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης με την κυβέρνηση στη βάση μια εθνικής στρατηγική τομεακών μεταρρυθμίσεων.

Η Επιτροπή χρησιμοποιεί τεχνική βοήθεια και διάλογο πολιτικής για την αντιμετώπιση των ζητημάτων αυτών.

50

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το γεγονός ότι οι μισθολογικές δαπάνες μειώθηκαν από 55 % σε 49 % στον τομέα της εκπαίδευσης σε μια χώρα που αντιμετωπίζει τόσες δυσκολίες όπως η Ονδούρα αποτελεί από μόνο του επίτευγμα.

Δεδομένου ότι δεν υφίσταται συστηματική αξιολόγηση του APN και του αντίκτυπού του στην εκπαίδευση, είναι μάλλον δύσκολο να εκτιμηθεί αντικειμενικά ο αντίκτυπος της δημοσιονομικής στήριξης.

51

Η Επιτροπή θεωρεί ότι το APN αποτελεί μία από τις πιο επιτυχημένες παρεμβάσεις στον τομέα της υγείας. Οι στόχοι της συμφωνίας χρηματοδότησης, οι οποίοι είναι ίδιοι για το εθνικό σχέδιο ανάπτυξης (*Plan de Nación*), επιτεύχθηκαν για την περίοδο 2010-2014. Τα αποτελέσματα ήταν τα ακόλουθα:

- Το 66 % των τοκετών το 2013 πραγματοποιήθηκε σε ιδρύματα υγείας (αύξηση από 53 % το 2009). Το ποσοστό της αύξησης αντιστοιχεί σε 20 555 τοκετούς.
- Το 2013 το 61 % των νέων μητέρων είχαν πρόσβαση σε μεταγεννητική φροντίδα κατά τη διάρκεια των πρώτων έξι εβδομάδων μετά τον τοκετό (από 51 % το 2009).
- Το ποσοστό επιπολασμού (επί τοις χιλίοις) της διάρροιας στα παιδιά κάτω των πέντε ετών μειώθηκε από 148 το 2009 σε 126 το 2013.
- Το ποσοστό επιπολασμού (επί τοις χιλίοις) των οξέων λοιμώξεων του αναπνευστικού (πνευμονία/βρογχοπνευμονία) σε παιδιά ηλικίας κάτω των πέντε ετών μειώθηκε από 49 το 2009 σε 45 το 2013.

52

Η Επιτροπή θεωρεί ότι οι δείκτες που αποδεικνύουν την πρόοδο στον τομέα αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικοί, παρά τις αναφερθείσες αδυναμίες που παραμένουν.

54

Η ΕΕ δραστηριοποιείται στον τομέα αυτόν, στο πλαίσιο του οποίου καταγράφηκε αύξηση της τάξης του 24 % στην ύδρευση της υπαίθρου και 45 % στη βελτίωση της αποχέτευσης στην ύπαιθρο με βάση το κοινό πρόγραμμα παρακολούθησης (το οποίο διεξάγεται κάθε δύο χρόνια υπό την αιγίδα του ΟΗΕ). Αυτή η σημαντική βελτίωση όσον αφορά την πρόσβαση σε νερό βρύσης και σε αποχέτευση στην ύπαιθρο σημειώθηκε κατά την περίοδο 1990-2015.

55

Οι εν λόγω δείκτες σχετίζονται με τις επίσημες εκθέσεις πεπραγμένων για συγκεκριμένους δείκτες του PAPSAC. Δεν αντιπροσωπεύουν όλα τα αποτελέσματα της συμβολής της ΕΕ στον τομέα.

Είναι σημαντικό να αναδειχθούν τα επιτεύγματα της παρέμβασης της ΕΕ στο πλαίσιο της τομεακής πολιτικής, όπως η έγκριση των εθνικών πολιτικών για την ύδρευση και την αποχέτευση και τα επιχειρησιακά σχέδια.

Επιπλέον, η τεχνική βοήθεια της ΕΕ συνέβαλε στην εκπόνηση αρκετών μελετών για τη στήριξη των εμπλεκόμενων φορέων εντός του τομέα.

56

Η επίδραση στον όγκο των εξαγωγών της Ονδούρας αποτελεί πολύ φιλόδοξο στόχο, δεδομένου ότι εξαρτάται από εξωτερικούς παράγοντες. Τα αποτελέσματα της συμφωνίας σύνδεσης θα γίνουν ορατά σε πιο μακροπρόθεσμο επίπεδο.

58

Η γενική αυτή επισκόπηση του τομέα αποτυπώνει σωστά το μέγεθος των προκλήσεων που πρέπει να αντιμετωπιστούν για τη βελτίωση του τομέα της δασοκομίας σε μια χώρα που είναι ιδιαίτερα ευπαθής στην κλιματική αλλαγή. Αναμφίβολα, η βελτίωση της διακυβέρνησης του τομέα είναι ένα βασικό ζήτημα, λαμβανομένου υπόψη του σεναρίου και του κινδύνου της μη παρέμβασης πέραν της ανάλυσης της κατάστασης πριν και μετά την ολοκλήρωση του έργου.

Η κατάσταση επιδεινώνεται περαιτέρω λόγω της μόλυνσης από σκολυτίδες, η οποία δυσχεραίνει τις προσπάθειες που καταβάλλονται στον τομέα αυτόν.

59

α)

Το γεγονός ότι το Ινστιτούτο δεν ήταν πλήρως λειτουργικό οφειλόταν σε νομοθετικές καθυστερήσεις οι οποίες είναι πέρα από τον έλεγχο της Επιτροπής. Επιπλέον, η ΕΕ συμβάλλει στη θεσμική ενίσχυση του τομέα βελτιώνοντας την εφαρμογή της πολιτικής του τομέα της δασοκομίας.

β)

Η λογική της δημοσιονομικής στήριξης είναι να παρακολουθεί τη συμμόρφωση με τους δείκτες και όχι κατ' ανάγκη να αυξάνει την κατανομή του προϋπολογισμού του εμπλεκόμενου φορέα. Για τους σκοπούς της εφαρμογής τομεακής στρατηγικής από την κυβέρνηση δεν απαιτείται αύξηση του προϋπολογισμού του οικείου εμπλεκόμενου φορέα.

60

Η βία, η ατιμωρησία και η διαφθορά συγκαταλέγονται στα πλέον δυσεπίλυτα προβλήματα σε μια χώρα. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τα προγράμματα PASS και Eurojusticia συνέβαλαν στη δημιουργία πιο συντονισμένης θεσμικής απόκρισης. Η Επιτροπή συμφωνεί ότι δεν έχει ακόμη επιτευχθεί ενιαία πολιτική στον τομέα της εθνικής ασφάλειας και της δικαιοσύνης και καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια μέσω των υλοποιούμενων προγραμμάτων και των γενικότερων προσπαθειών στο πλαίσιο του τομέα προς την επίτευξη αυτού του στόχου.

Επιπλέον, παρόλο που ο διυπηρεσιακός συντονισμός παραμένει περιορισμένος, η ΕΕ είναι ο μοναδικός χορηγός βοήθειας που προωθεί τον συντονισμό μεταξύ των τριών θεσμικών φορέων του τομέα: του Υπουργείου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Δικαιοσύνης, Διακυβέρνησης και Αποκέντρωσης (Secretaría de Derechos Humanos, Justicia, Gobernación y Descentralización), του δικαστικού σώματος (Poder Judicial) και της εισαγγελίας (Ministerio Público).

62

Το PASS αναπτύχθηκε υπό ιδιαίτερες πολιτικές συνθήκες. Μετά το πραξικόπημα του 2009, η συνεργασία ανεστάλη για ένα χρόνο. Όταν αποκαταστάθηκε, οι πολιτικές συνθήκες και προτεραιότητες είχαν αλλάξει σημαντικά και εξακολούθησαν να αλλάζουν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του προγράμματος, λόγω απότομης αύξησης στον αριθμό των ανθρωποκτονιών. Το έργο προσαρμόστηκε σημαντικά, με πρακτικό τρόπο, μέσω της απλοποίησης του πλαισίου καταγραφής.

Συμπεράσματα και συστάσεις

63

Η Επιτροπή λαμβάνει υπόψη τη θετική αξιολόγηση των παρεμβάσεων της από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Υπάρχουν εξωτερικοί παράγοντες που εκφεύγουν του ελέγχου της ΕΕ, οι οποίοι επηρεάζουν τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο των παρεμβάσεων της Επιτροπής. Η πολιτική κρίση του 2009 επηρέασε όλες τις δραστηριότητες στη χώρα. Εάν η ΕΕ δεν είχε υποστηρίξει τους τομείς προτεραιότητας, οι συνθήκες στους τομείς αυτούς θα ήταν ακόμη πιο δύσκολες.

Όσον αφορά τα ποσοστά αποψίλωσης των δασών κατά την περίοδο 2000-2014, μια νέα αξιολόγηση πρόκειται να δημοσιευτεί μέχρι το τέλος του 2016. Επιπλέον, οι απώλειες σε δασικές εκτάσεις οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες (όπως η μόλυνση από σκολυτίδες), οι οποίοι εκφεύγουν του ελέγχου της Επιτροπής.

64

Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι η συνεργασία ήταν ενθαρρυντική.

Ο τρέχων προγραμματισμός με μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες παρεμβάσεις σε κάθε τομέα, μέσω των ίδιων εμπλεκόμενων φορέων που τίθενται επικεφαλής, διασφαλίζει τη συνέπεια στην συνεργασία της ΕΕ και μειώνει τον κίνδυνο υπονόμησης του αντίκτυπού της. Η ισχυρή συνιστώσα της κατ' εξουσιοδότησης συνεργασίας και του κοινού προγραμματισμού με τα κράτη μέλη (Γερμανία και Ισπανία) συμβάλλει στην ελαχιστοποίηση των εν λόγω κινδύνων.

Σύσταση 1 — Ενίσχυση της προσέγγισης της ΕΕ καθιστώντας την συνεπέστερη και καλύτερα εστιασμένη

α)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

β)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα συνεχίσει να επιδιώκει τη σωστή ισορροπία και να επικεντρώνεται σε τομείς που εγγυώνται τον μεγαλύτερο δυνατό αντίκτυπο.

γ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η αντιπροσωπεία εργάζεται ήδη προς την κατεύθυνση του κοινού προγραμματισμού και θα εντείνει τις προσπάθειές της για να το επιτύχει έως το 2018.

Ο κοινός προγραμματισμός βρίσκεται σε εξέλιξη, σύμφωνα με τον χάρτη πορείας. Οι διάφορες δράσεις υλοποιούνται μέσω της κατ' εξουσιοδότηση συνεργασίας υπό τους ίδιους εμπλεκόμενους φορείς που τίθενται επικεφαλής π.χ.: την UTUSAN (τεχνική μονάδα για την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατροφή) στον τομέα της ασφάλειας των τροφίμων (ΕΕ και FAO)· το Υπουργείο Απασχόλησης στον τομέα της απασχόλησης (ΕΕ και Ισπανία)· το Υπουργείο Περιβάλλοντος στον τομέα της δασοκομίας (ΕΕ και Γερμανία).

65

Οι κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη παρέχουν πολύ λεπτομερείς οδηγίες σχετικά με τη διαχείριση των κινδύνων και τα σχετικά εργαλεία. Το κύριο εργαλείο που χρησιμοποιείται είναι το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων που εφαρμόζεται σταδιακά στη διαχείριση των προγραμμάτων δημοσιονομικής στήριξης στην Ονδούρα.

Όσον αφορά την αξιολόγηση της επιλεξιμότητας, οι κανόνες δημοσιονομικής στήριξης για την εκταμίευση είναι αυστηροί και σαφείς. Πρέπει να πληρούνται τέσσερα κριτήρια επιλεξιμότητας για να καταστεί δυνατή η εκταμίευση. Σε αυτά περιλαμβάνονται η επίτευξη προόδου και οι εξελίξεις στις πολιτικές που είναι προσανατολισμένες στη μακροοικονομική σταθερότητα.

Η κυβέρνηση κατέβαλε προσπάθειες και κατέδειξε πρόοδο στην προσπάθεια για τη διατήρηση και τη στήριξη των πολιτικών που είναι προσανατολισμένες στη μακροοικονομική σταθερότητα βάσει ολοκληρωμένης ανάλυσης που πραγματοποίησε η αντιπροσωπεία. Σχετική τεκμηρίωση περιλαμβάνεται στις παρεχόμενες εκθέσεις επιλεξιμότητας.

Σύσταση 2 — Ενίσχυση της διαχείρισης των πράξεων στο πλαίσιο της δημοσιονομικής στήριξης**α)**

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση, καθώς είναι της γνώμης ότι τα μηνύματα προς την κυβέρνηση της Ονδούρας είναι ήδη συνεπή. Επί του παρόντος, η συντονιστική επιτροπή δημοσιονομικής στήριξης επιβεβαιώνει τις στρατηγικές επιλογές και επιτρέπει στην αντιπροσωπεία να εφαρμόζει τα προγράμματα δημοσιονομικής στήριξης μόνο κατόπιν συνεκτίμησης των βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων παρεμβάσεων με συνεπή τρόπο.

Η Επιτροπή έχει υιοθετήσει μια προσέγγιση διαλόγου πολιτικής ευρείας κλίμακας στην Ονδούρα. Η δέσμευση της κυβέρνησης προς την κατεύθυνση των μεταρρυθμίσεων αποτελεί βασικό στοιχείο του διαλόγου πολιτικής και της επιλεξιμότητας για δημοσιονομική στήριξη.

β)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σύσταση αυτή εφαρμόζεται ήδη.

Οι κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη δημοσιονομική στήριξη περιλαμβάνουν οδηγίες για μια δομημένη αξιολόγηση και λεπτομερή πρότυπα, και εφαρμόζονται πλήρως και με συνέπεια.

Οι κατευθυντήριες γραμμές επιτρέπουν επίσης την τήρηση της δυναμικής προσέγγισης όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση για τη δημοσιονομική στήριξη COM(2011) 638 τελικό και στα σχετικά συμπεράσματα του Συμβουλίου: «Σε όλες τις μορφές δημοσιονομικής στήριξης, η ΕΕ θα εφαρμόσει ειδικά προσαρμοσμένη και δυναμική προσέγγιση ως προς την επιλεξιμότητα, εστιάζοντας την προσοχή της στην επιτελούμενη πρόοδο όσον αφορά την υλοποίηση αξιόπιστων και συναφών στρατηγικών μεταρρυθμίσεων, επιδιώκοντας τον μέγιστο δυνατό αντίκτυπο επί τόπου» (Συμπεράσματα του Συμβουλίου 9371/12).»

γ)

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

Η εμπειρογνώσια όσον αφορά τη μακροοικονομία και τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών αποτελεί κριτήριο για την επιλογή του προσωπικού που λαμβάνεται υπόψη κατά τη διαδικασία περιστροφής των θέσεων εργασίας.

Την 1η Σεπτεμβρίου 2016 στο προσωπικό της αντιπροσωπείας στην Ονδούρα διατέθηκε εμπειρογνώμονας με εμπειρογνωσία στη δημοσιονομική στήριξη.

Επιπλέον, η Επιτροπή θα συνεχίσει να εξασφαλίζει πρόσθετη εμπειρογνωμοσύνη στον τομέα της μακροοικονομίας και της διαχείρισης των δημόσιων οικονομικών με εναλλακτικά μέσα.

Σύσταση 3 — Βελτίωση της μέτρησης των επιδόσεων των πράξεων της ΕΕ

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση και θα συνεχίσει να τη λαμβάνει υπόψη στα νέα προγράμματα για την ενίσχυση των συστημάτων τομεακής παρακολούθησης και αξιολόγησης. Για παράδειγμα, ο προϋπολογισμός της EUROSAN θα στηρίξει την εθνική γεωργική απογραφή. Αυτό θα ενισχύσει την ικανότητα του Εθνικού Ινστιτούτου Στατιστικής.

67

Οι τομεακές στρατηγικές, που αναπτύχθηκαν από την αντιπροσωπεία, χρησιμοποιούνται ως μέσα για τη στήριξη του διαλόγου πολιτικής της ΕΕ στους τομείς εστίασης. Κάθε διάλογος πολιτικής τεκμηριώνεται με γραπτή έκθεση. Η αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο έχουν επιτευχθεί οι στόχοι διενεργείται κατά τη διάρκεια της τομεακής ανάλυσης για την αποδέσμευση των πληρωμών.

Σύσταση 4 — Ενίσχυση του διαλόγου πολιτικής στους τομείς προτεραιότητας

Η Επιτροπή αποδέχεται τη σύσταση.

ΠΩΣ ΘΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΕΙΤΕ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΕ

Δωρεάν εκδόσεις:

- ένα αντίτυπο:
από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).
- περισσότερα από ένα αντίτυπα ή αφίσες/χάρτες:
από τις αντιπροσωπείες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (http://ec.europa.eu/represent_el.htm),
από τα γραφεία εκπροσώπησης στις εκτός ΕΕ χώρες (http://eeas.europa.eu/delegations/index_el.htm),
επικοινωνώντας με την υπηρεσία Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_el.htm) ή
καλώντας τον αριθμό 00 800 6 7 8 9 10 11 (δωρεάν τηλεφωνικός αριθμός από όλη την Ένωση) (*).

(*) Οι πληροφορίες παρέχονται δωρεάν, και οι κλήσεις είναι γενικώς δωρεάν (ενδέχεται όμως κάποιες κλήσεις που πραγματοποιούνται μέσω ορισμένων τηλεπικοινωνιακών φορέων ή από τηλεφωνικούς θαλάμους ή ξενοδοχεία να χρεώνονται).

Εκδόσεις επί πληρωμή:

- από το EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Στάδιο	Ημερομηνία
Έγκριση του υπομνήματος σχεδιασμού του ελέγχου / Έναρξη του ελέγχου	17.11.2015
Επίσημη διαβίβαση του σχεδίου έκθεσης στην Επιτροπή (ή σε άλλη ελεγχόμενη μονάδα)	20.7.2016
Έγκριση της τελικής έκθεσης μετά τη διαδικασία εκατέρωθεν ακρόασης	25.10.2016
Παραλαβή των επίσημων απαντήσεων της Επιτροπής (ή άλλης ελεγχόμενης μονάδας) σε όλες τις γλώσσες	3.11.2016

Αξιολογήσαμε την αποτελεσματικότητα της διμερούς αναπτυξιακής στήριξης που παρέχει η ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα. Για τον σκοπό αυτό, εξετάσαμε τη διαχείριση που ασκεί η Επιτροπή και την επίτευξη των στόχων της αναπτυξιακής στήριξης της ΕΕ. Ο έλεγχος εστίασε κυρίως στην περίοδο 2007-2015. Οι τομείς προτεραιότητας που εξετάσαμε ήταν η μείωση της φτώχειας, η δασοκομία, καθώς και η ασφάλεια και η δικαιοσύνη.

Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι, κατά την υπό έλεγχο περίοδο, η αναπτυξιακή στήριξη της ΕΕ σε τομείς προτεραιότητας στην Ονδούρα ήταν μερικώς αποτελεσματική. Η στήριξη αυτή συνέβαλε σε ορισμένες θετικές εξελίξεις στους εν λόγω τομείς, αλλά οι αντίξοες συνθήκες που επικρατούν στη χώρα, καθώς και μια σειρά διαχειριστικών αδυναμιών, αποτέλεσαν πρόσκομμα στην επίτευξη του αναμενόμενου αντίκτυπου. Η συνολική κατάσταση της χώρας εξακολουθεί να είναι ανησυχητική. Το επίπεδο της φτώχειας έχει αυξηθεί, οι δασικές εκτάσεις έχουν μειωθεί, ενώ η βία εξακολουθεί να είναι εκτεταμένη και το ποσοστό των ανθρωποκτονιών ιδιαίτερα υψηλό.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων